

ΘΕΜΑ 101ο Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 71-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφενγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰχμομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλαγεῖς ἰδρύθῃ, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ὥκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης εξιστορεῖ τα γεγονότα	α. κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ. β. κατὰ θεματικὴ ἐνότητα.
2. Το ἔργο του Θουκυδίδη για τον Πελοποννησιακὸ πόλεμο	α. ἐμεινε ημιτελές. β. εἶναι ολοκληρωμένο.
3. Ο Θουκυδίδης ἀπέτυχε να ἀντιμετωπίσει τους Σπαρτιάτες	α. στις Ἀργινούσες. β. στην Ἀμφίπολη.
4. Η γλῶσσα του Θουκυδίδη εἶναι	α. ἡ «ἀρχαία αττικὴ» του 5 ^{ου} αἰ. π.Χ. β. ἡ «ἀπλοποιημένη αττικὴ».
5. Η οικογενειακὴ παράδοση του Θουκυδίδη συνδεόταν	α. με τους αριστοκρατικούς. β. με τους δημοκρατικούς.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ἓνα **ομόρριζο ουσιαστικό** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλό ἢ σύνθετο: *Δράσαντες, ξυγκαλέσαντες, ἐπικυρῶσαι, πράσσειν, ξυλλαβόντες.*

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 102ο Θουκυδίδου Ιστορίας, 3, 71-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Αράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτεστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλευθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μὴ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασεν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεί καταπεφυγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίαν πρέσβειον ἐπιτίθενται τῇ δόμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰρικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐδὲρ οἱ πολλοὶ ἔβκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνικὴ τὸ ἀπόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.»
Μονάδες 30
2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε νὰ συμπληρώνεται ὀρθά τὸ νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης πίστευε ὅτι ἡ τύχη εἶναι	α. ἀπρόβλεπτες συγκυρίες.
	β. υπερφυσικὴ δύναμις.
2. Ἡ οικογενειακὴ παράδοση τοῦ Θουκυδίδη συνδεόταν	α. με τοὺς ἀριστοκρατικούς.
	β. με τοὺς δημοκρατικούς.
3. Για τὸν Θουκυδίδη ἡ μόνη ἀξία στὴν ὁποία μπορεῖ νὰ στηριχθεῖ ὁ ἄνθρωπος εἶναι	α. ἡ ἠθικὴ.
	β. ἡ λογικὴ.
4. Ο Θουκυδίδης ἀκολούθησε τὸν τρόπο χρονολογικῆς σύνθεσης	α. τοῦ Θαλή τοῦ Μιλήσιου.
	β. τοῦ Ελλάνικου τοῦ Μυτιληναίου.
5. Ἡ ὀρθότητα τῆς ἀποψῆς τοῦ Περικλή γιὰ αυτοκυριαρχία πολιτικῶν καὶ πολιτῶν ἀποδεικνύεται	α. στὴν ἐκστρατεία στὴ Σικελία.
	β. στὴ ναυμαχία στοὺς Ἀγῶς Ποταμούς.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου νὰ γράψετε μία περίοδο λόγου στὴ Νέα Ελληνικὴ, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη νὰ χρησιμοποιεῖται με διαφορετικὴ σημασία ἀπὸ αὐτὴν ποὺ ἔχει στὸ ἀρχαῖο κείμενο: ἡσυχάζοντας, γνώμην, ἐπιστροφή, δῆμος, ἀγορὰν. Μπορεῖτε νὰ τὴ χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμὸ, γένος, ἐγκλίση, χρόνος).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 103ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μὲν νῆϊ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ζυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθῆνας. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθά το νόημά της.

A	B
1. Η πορεία σκέψης του Θουκυδίδη είναι	α. ἀπὸ το συγκεκριμένο στο γενικό. β. ἀπὸ το γενικό στο συγκεκριμένο.
2. Ο Θουκυδίδης διαιρεῖ το ἔτος	α. σε θέρος (8 μῆνες) καὶ σε χειμῶνα (4 μῆνες). β. σε θέρος (4 μῆνες) καὶ σε χειμῶνα (8 μῆνες).
3. Για τον Θουκυδίδη τα βασικά κίνητρα για τον πόλεμο είναι	α. ἡ φιλαρχία καὶ ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα. β. ἡ πλεονεξία καὶ ἡ φιλοτιμία.
4. Χαρακτηριστικά του ἔργου του Θουκυδίδη είναι	α. οἱ ετερόπῳτοι προσδιορισμοὶ καὶ ὁ μακροπερίοδος λόγος. β. οἱ ομοιόπῳτοι προσδιορισμοὶ καὶ ὁ μικροπερίοδος λόγος.
5. Ο Θουκυδίδης ἔλαβε σπουδαία μόρφωση με δασκάλους	α. τὸν φιλόσοφο Ἀναξαγόρα καὶ τὸν ρήτορα Ἀντιφῶντα. β. τὸν φιλόσοφο Ἀναξίμανδρο καὶ τὸν ρήτορα Ἀντισθένη.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** γιὰ καθεμία ἀπὸ τις

ΘΕΜΑ 104ο Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 72-73**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς τε πρέσβεισι ὡς νουθερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθῆνας. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἔλθοισης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρῶθι, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐκ ὅτι οἱ πολλοὶ ἦσαν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἠκραβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγρούς περιέπεμπον ἀμφότεροι, τοῖς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὁπσιγνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἐτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι δισυκόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.»
Μονάδες 30
2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθὰ το νόημά της.

A	B
1. Οι δημηγορίες ήταν λόγοι που εκφωνήθηκαν	α. κατὰ τὴ διάρκεια τῶν πολεμικῶν επιχειρήσεων.
	β. μετὰ τὸ τέλος τῶν πολεμικῶν επιχειρήσεων.
2. Στην εποχὴ τοῦ Θουκυδίδη οἱ ἐλληνικὲς πόλεις-κράτη	α. εἶχαν κοινὲς ονομασίες γιὰ τοὺς μῆνες τοῦ σεληνιακοῦ ἔτους.
	β. εἶχαν διαφορετικὲς ονομασίες γιὰ τοὺς μῆνες τοῦ σεληνιακοῦ ἔτους.
3. Ἡ διαίρεση τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδη σε 8 βιβλία	α. εἶναι μεταγενέστερη.
	β. ἐγένε ἀπὸ τὸν ἴδιο.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη οἱ θεοὶ	α. ἐπεμβαίνουν στὶς ιστορικὲς ἐξελίξεις.
	β. δὲν ἐπεμβαίνουν στὶς ιστορικὲς ἐξελίξεις.
5. Ὁ Θουκυδίδης θέτει ὡς χρονικὸ σημεῖο ἐκρήξης τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου	α. τὴν εἰσβολὴ τῶν Θηβαίων στὶς Πλαταιές.
	β. τὴν ἐπίθεση τῶν Σπαρτιατῶν στὶς ἐπαρχίες τῆς Ἀθῆνας.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο ποὺ σας δίνεται μία ἐτυμολογικὰ συγγενὴ λέξη γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: *κατάληψη, πίστη, συλλογικός, ἀποικία, κλήση.*

Μονάδες 10

11484

ΘΕΜΑ 105ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 72-73

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγεὶς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὕστεραία ἡκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφότεροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζῦμμαχον, τοῖς δ' ἐτέροις ἐκ τῆς ἡείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ... ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθά το νόημά της.

A	B
1. Κατὰ τον Θουκυδίδη, ἡ βαθύτερη αἰτία του Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἦταν	α. ἡ στρατιωτικὴ καὶ οικονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς Αθήνας.
	β. ἡ στρατιωτικὴ καὶ οικονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς Σπάρτης.
2. Ἡ επικέντρωση του ενδιαφέροντος του Θουκυδίδη γίνεται	α. στὴ στρατιωτικὴ ἱστορία.
	β. στὴν πολιτικὴ ἱστορία.
3. Ὁ πατέρας του Θουκυδίδη εἶχε οικογενειακοὺς δεσμοὺς	α. με τὸν βασιλιά τῆς Θράκης.
	β. με τὸν βασιλιά τῆς Μακεδονίας.
4. Ἡ ἐξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἀπὸ τον Θουκυδίδη σταματᾷ	α. τὸ 411 π.Χ.
	β. τὸ 413 π.Χ.
5. Ὁ Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε ὅλες τις ἐποχές	α. γιὰ τὴν ἀμεροληψία του.
	β. γιὰ τὴν καθαρότητα των νοημάτων.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἓνα σύνθετο ὁμόρριζο οὐσιαστικὸ τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμίᾳ ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *ξυλλαβόντες, κατέθεντο, καταφεύγει, παρακαλοῦντες, ὑπισχνούμενοι.*

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 106ο Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 71-72.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δοῦλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μᾶν νῆϊ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολεμὸν ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρώσαι ἡνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέρμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθήναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέρμπουσι δὲ ... μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για τη συγκρότηση ενός ισχυροῦ στρατιωτικὰ κράτους κατά τον Θουκυδίδη ήταν	α. η κυριαρχία στη στεριά. β. η κυριαρχία στη θάλασσα.
2. Είναι βέβαιο ὅτι ο Θουκυδίδης	α. ἐζήσε ἕως το τέλος του πολέμου. β. πέθανε πριν το τέλος του πολέμου.
3. Η προσπάθεια του Θουκυδίδη για κριτική ἀπόδειξη των θέσεών του θυμίζει έντονα	α. την επιχειρηματολογία των σοφιστών. β. την επιχειρηματολογία των ρητόρων.
4. Οι Ἀθηναῖοι ἐξόρισαν τον Θουκυδίδη, διότι	α. δεν μπόρεσε να σώσει την Ἀμφίπολη. β. ἀκολούθησε τον Ἀγησίλαο σε στρατιωτικές επιχειρήσεις.
5. Δεν είναι ορθό να χαρακτηρίζουμε τον Θουκυδίδη	α. ρεαλιστή. β. απαισιόδοξο.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ζυγκαλέσαντες 2. εἶπον 3. ἡγεῖσθαι	α. αἰρήγημα β. φορέας γ. ἀπιστος δ. επικός
4. ξυνέφερε 5. ἐπεισαν	ε. σύγκλιση ζ. κλήση η. εποχή

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 107ο Θουκυδίδου *Τατορία*, 3, 71.2-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Πέμπονσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τοῦ πειραγιμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ κατακυρωγόντας πείσοντας μηδὲν ἀνέπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ἐνέλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθήνας. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἑλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειον ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλληγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, αὐπερ οἱ πολλοὶ ἔκκουν αἰπῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Πέμπονσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.*»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρεις φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Βαθύτερη αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου είναι κατά τον Θουκυδίδη	α. η πλεονεξία και η φιλοτιμία των δημογόνων.
2. Το πρότυπο του ηγέτη που ενσαρκώνει ο Περικλής χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων	β. η οικονομική και στρατιωτική ανάπτυξη της Αθήνας.
3. Ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται και	γ. από πολιτική οξυδέρκεια και πολιτικό θάρρος.
4. Η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι κατά τον Θουκυδίδη	δ. η δύναμη.
5. Το ιστορικό έργο του Θουκυδίδη χαρακτηρίζεται	ε. η λογική.
	ζ. από τη χρήση της σύνθεσης και της λογικής.
	η. από αμεροληψία στην έκθεση των γεγονότων.
	θ. από την απλότητα του ύφους.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με **διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: *ἐπιστροφή, πράγματα, δῆμος, ἰδρύθη, ἀγορὰν*. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 108ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71.2-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Πέμπονσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπερ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθὰ το νόημά της. Τρεῖς φράσεις τῆς στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης ἔλαβε λαμπρὴ μόρφωση με δασκάλους	α. τὴν αμεροληψία καὶ τὸ βάθος τοῦ προβληματισμοῦ του.
2. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη δὲν ἐπεμβαίνουν στὶς ἱστορικές ἐξελίξεις	β. τὸν φιλόσοφο Ἀναξαγόρα καὶ τὸν ρήτορα Ἀντιφώντα.
3. Σε ἀρκετὰ σημεῖα τοῦ ἔργου του ὁ Θουκυδίδης προβάλλει ὡς βασικά κίνητρα γιὰ τὸν πόλεμο	γ. τὴν πλεονεξία καὶ τὴ φιλοτιμία.
4. Ο Θουκυδίδης ἀκολούθησε τὸν τρόπο χρονολογικῆς ἐκθεσῆς ποὺ χρησιμοποίησε	δ. ὁ Ἡρόδοτος.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σὲ ὅλες τὶς ἐποχές γιὰ	ε. ὁ Ἑλλάνικος ὁ Μυτιληναῖος.
	ζ. οἱ θεοὶ ἢ ἡ τύχη.
	η. τὸν ἰατρό Ἱπποκράτη καὶ τὸν πολιτικό Περικλή.
	θ. τὴν ἀπλότητα τοῦ ὅφους του.

Μονάδες 10

3. ΓΙΑ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου, νὰ γράψετε ἓνα **ομόρριζο** **ἐπίθετο** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλὸ ἢ σύνθετο: **διδάζοντας, πείσοντας, ἐπιτίθενται, ξυλλεγείς, εἶχον.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 109ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 74**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλῆθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῶν κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δειλὴν ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὥς ἐκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ... ἐν φυλακῇ ἦσαν»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε ἀπὸ πλοῦσια	α. δημοκρατική οικογένεια. β. αριστοκρατική οικογένεια.
2. Μετά τη στρατιωτική ἀποτυχία στην Ἀμφίπολη ο Θουκυδίδης	α. ἐπέστρεψε στην Ἀθήνα. β. ἐξορίστηκε.
3. Κατὰ τον Θουκυδίδη ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ να στηριχτεῖ μόνο	α. στην τύχη. β. στη λογική.
4. Κατὰ τον Θουκυδίδη ὁ υπεύθυνος πολίτης οφείλει να δείχνει	α. μετριοπάθεια καὶ ἀνώτερο ἥθος. β. πλεονεξία καὶ φιλοτιμία.
5. Ο Θουκυδίδης μορφώθηκε με την ἀναθεωρητική ὁρμὴ καὶ τη ρητορική δεινότητα	α. τοῦ Σωκράτη. β. τῶν σοφιστῶν.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἓνα σύνθετο ὀμόρριζο ουσιαστικό ἢ ἐπίθετο τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *μάχη, οἰκιῶν, φύσιν, πόλις, ναὺς*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 110ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 73-74.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Τῇ δ' ὕστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι. Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλῃν ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾷσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἢ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δ' ὕστεραία ... ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. ανήκε στην πολιτική παράταξη των δημοκρατικών.
- β. περιέγραψε τον λοιμό με βάση και την προσωπική του εμπειρία.
- γ. με την εξορία του από την Αθήνα στερήθηκε πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την πολιτική ζωή της πόλης.
- δ. θεωρεί ότι η ανάδειξη της Αθήνας σε ηγεμονική δύναμη οδήγησε στον πόλεμο.
- ε. καταγράφει τον Πελοποννησιακό πόλεμο από την αρχή ως το τέλος του.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με **διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: **παρακαλοῦντες, δῆμος, ἀγορᾶς, χρήματα, διαφθαρῆναι**. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, ἐγκλιση, χρόνο).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 111ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 75.1-75.4.1**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Τῇ δὲ ἐπιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διετρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίους ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἐπρασσε καὶ πείθει ὥστε ζυγχορῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράζας ἐμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἡσσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοῖ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ... Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράζας ἐμελλεν ἀποπλεύσεσθαι»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθά το νόημά της.

A	B
1. Ο πολεμικὸς σχεδιασμὸς τοῦ Περικλή περιλαμβάνει	α. ἀμυνα στὴ θάλασσα, ἐπίθεση στὴν ξηρά. β. ἀμυνα στὴν ξηρά, ἐπίθεση στὴ θάλασσα.
2. Τὸ ιστορικὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδη	α. ὁλοκληρώθηκε. β. ἐμείνε ἠμιτελές.
3. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ἡ βαθύτερη αἰτία τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἦταν	α. ἡ ἀνάπτυξη, οἰκονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ, τῆς ἀθηναϊκῆς δυνάμεως. β. ἡ ἀνάπτυξη, οἰκονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ, τῆς σπαρτιατικῆς δυνάμεως.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ἡ τύχη εἶναι	α. ὑπερφυσικὴ δυνάμη. β. ἐξελίξεις ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τις προβλέψει ὁ ἄνθρωπος.
5. Βασικὸ χαρακτηριστικὸ τῆς σκέψης καὶ τῆς μεθόδου τοῦ Θουκυδίδη ἀποτελεῖ	α. ἡ τάση γιὰ γενίκευση. β. ἡ τάση γιὰ ἀπλούστευση.

Μονάδες 10

3. ΓΙΑ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου νὰ γράψετε μίαν περίοδο λόγου στὴ Νέα Ελληνική, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη νὰ χρησιμοποιεῖται **με διαφορετικὴ σημασία** ἀπὸ αὐτὴν ποὺ ἔχει στὸ ἀρχαῖο κείμενο: *ζυγχορῆσαι*, *κρῖναι*, *δήμου*, *προστάται*, *πληρώσαντες*. Μπορεῖτε νὰ τὴν χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή** τῆς (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμὸ, γένος, ἐγκλίση, χρόνος).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 112ο Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 75.2-75.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεῦσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῖς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἴσασιν τι ἐν κινήσει ᾶσιν οἱ ἐναντίοι. Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληρόσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμμεν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεμον ἐς τὰς ναῖς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβέβητο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὕμῃς διανοοιμένον τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκῶν ἔλαβη καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὅρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γινόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γήγνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησθαι τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι ... οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε	α. στον δῆμο Ἄλιμο της Αττικής. β. στη Θράκη. γ. στη Βοιωτία.
2. Ο Θουκυδίδης ήταν εξοικειωμένος με την έκφραση και τη μέθοδο	α. των μεγάλων τραγικῶν. β. του ρήτορα Αντιφώντα. γ. των σοφιστῶν Πρόδικου και Γαργία.
3. Η οικογένεια του Θουκυδίδη συνδεάταν παραδοσιακά	α. με τους δημοκρατικούς β. με τους ολιγαρχικούς. γ. με τους αριστοκρατικούς.
4. Ο Θουκυδίδης ως στρατηγός ηγήθηκε των Αθηναίων	α. στη ναυμαχία στους Αιγὸς Ποταμούς. β. στη μάχη της Αμφίπολης. γ. στη ναυμαχία των Αργινουσών.
5. Το έργο του Θουκυδίδη	α. ολοκληρώθηκε από τον ίδιο. β. διακόπηκε στο 414 π.Χ. γ. το ολοκλήρωσε ο Ξενοφώντας.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: καταλιπεῖν, ζυμπέμμεν, ζυμπλεῖν, ὀρῶντες, δείσας.

Μονάδες 10

11492

ΘΕΜΑ 113ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 75.2-75.5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἴσασιν τι ἐν κινήσει εἶπαι οἱ ἐναντίοι. Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληροῦσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμνουν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποκινηθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβάτετο. Ὡς δ' οὐκ ἐπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς αὐδὲν αὐτῶν ἔργε διανοοούμενον τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστίᾳ, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰσῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτοχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκούισε, διάφθειραν ἄν. Ὅρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γινόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσῃσιν ἀνίστησί τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὡς δ' οὐκ ἐπειθεν, ... ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία ἀπὸ τις ὁράσεις τῆς στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση ἀπὸ τὴ στήλη Β που συμπληρώνει ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Για τὴ συγγραφὴ τοῦ ἔργου τοῦ ο Θουκυδίδης χρησιμοποιεῖ	α. ἀποδείξεις καὶ ερευνητικὰ συμπεράσματα.
	β. εἰκασίες.
	γ. τὸ ἔργο παλαιότερων ιστορικών.
2. Στὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδη δίνονται ἀπαντήσεις γιὰ	α. τὶς αφορμὲς τοῦ πολέμου.
	β. τὰ βαθύτερα αἷτια τοῦ πολέμου.
	γ. ὅλα τὰ παραπάνω.
3. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Θουκυδίδη γιὰ τὴν κατανόηση τοῦ πολέμου ἐπικεντρώνεται	α. στὴν κοινωνικὴ ἀνθρωπολογία.
	β. στὴν πολιτικὴ ἱστορία.
	γ. στὴ στρατιωτικὴ ἱστορία.
4. Κατὰ τὴν ἀποψη τοῦ Θουκυδίδη ἡ βαθύτερη αἰτία τοῦ πολέμου ἦταν	α. ἡ ηγεμονικὴ δύναμη τῆς Ἀθήνας.
	β. ἡ ἀνάπτυξη τῆς Σπάρτης.
	γ. ἡ στρατηγικὴ θέση τῆς Κέρκυρας.
5. Σύμφωνα με τὸν ἱστορικό, ἡ μόνη δύναμη στὴν ὁποία μπορεῖ νὰ στηριχθεῖ ὁ ἄνθρωπος εἶναι	α. οἱ θεοί.
	β. ἡ λογικὴ.
	γ. ἡ στρατιωτικὴ ὑπεροχή.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τὶς λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς που σας δίνονται, νὰ γράψετε μιὰ ετυμολογικὴ συγγενὴ λέξη ἀπὸ τὸ κείμενο: *διάλειμμα*, *κατάλογος*, *στάση*, *αφθαρσία*, *δέος*.

Μονάδες 10

11493

ΘΕΜΑ 113ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 75.2-75.5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἴσασιν τι ἐν κινήσει ὄσιν οἱ ἐναντίοι, Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληρόσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψεν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἐπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὑγῆς διανοοιμένων τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτοχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκάλυψε, διόφθειραν ἄν. Ὅρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γινόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γίγνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίῳ. Ὁ δὲ δῆμος δεισας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησί τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκείσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὡς δ' οὐκ ἐπειθεν, ... ἐκείσε αὐτοῖς διεπέμπετο.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Για τη συγγραφή του έργου του ο Θουκυδίδης χρησιμοποιεί	α. αποδείξεις και ερευνητικά συμπεράσματα. β. εικασίες. γ. το έργο παλαιότερων ιστορικών.
2. Στο έργο του Θουκυδίδη δίνονται απαντήσεις για	α. τις αφορμές του πολέμου. β. τα βαθύτερα αίτια του πολέμου. γ. όλα τα παραπάνω.
3. Το ενδιαφέρον του Θουκυδίδη για την κατανόηση του πολέμου επικεντρώνεται	α. στην κοινωνική ανθρωπολογία. β. στην πολιτική ιστορία. γ. στη στρατιωτική ιστορία.
4. Κατά την άποψη του Θουκυδίδη η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν	α. η ηγεμονική δύναμη της Αθήνας. β. η ανάπτυξη της Σπάρτης. γ. η στρατηγική θέση της Κέρκυρας.
5. Σύμφωνα με τον ιστορικό, η μόνη δύναμη στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι	α. οι θεοί. β. η λογική. γ. η στρατιωτική υπεροχή.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις λέξεις της Νέας Ελληνικής που σας δίνονται, να γράψετε μια ετυμολογικά συγγενή λέξη από το κείμενο: *διάλειμμα, κατάλογος, στάση, αφθαρσία, δέος*.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *λαθόντες, έπρασσε, κρίναι, ποιησαμένους, ὄσιν*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 115ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.1-81.3**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἶκον παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίον ἱσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ἀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλευούσας τὰς τε τῶν κοίσεριον οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν κόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἄς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλαῖκόν λιμένα, ἐν ᾧ περικομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἀνδρας δύοιν ὑποσχρῖν· ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέστησαν, ὡς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς ... εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η εποχή που ο Θουκυδίδης συγγράφει το έργο του είναι	α. κατά τους Μηδικούς πολέμους. β. κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.
2. Ο Θουκυδίδης για τα γεγονότα της εποχής του Πελοποννησιακού πολέμου συμπεριέλαβε πληροφορίες	α. για όσα γεγονότα είχε προσωπική γνώση. β. για ό,τι νόμιζε ο ίδιος σωστό.
3. Οι διηγητορίες στο έργο του Θουκυδίδα	α. βρίσκονται σε αναντιστοιχία με τα μεγάλα γεγονότα του πολέμου. β. βρίσκονται σε αντιστοιχία μεταξύ τους με το σχήμα θέση - αντίθεση.
4. Στις διηγητορίες (παρουσίαση των απόψεων, δομή, επιχειρηματολογία)	α. φαίνεται και η ικανότητα του ιστορικού να αναλύει τα γεγονότα και το βάθος της σκέψης του. β. αναδεικνύονται οι συγκλίσεις των πολιτικών και στρατιωτικών θέσεων των ομιλητών.
5. Στην προσπάθεια του Θουκυδίδα για χρονολογική ακρίβεια στην έκθεση των γεγονότων	α. βοηθούσε το γεγονός ότι οι ελληνικές πόλεις-κράτη είχαν ενιαίο χρονολογικό σύστημα. β. οι δυσκολίες ήταν μεγάλες.

Μονάδες 10

3. **διένεξη, κάτοπτρο, οδηγός, χρήματα, άγνοια:** Για καθεμία από τις λέξεις της Νέας Ελληνικής που σας δίνονται, να γράψετε μια ετυμολογικά συγγενή λέξη από το κείμενο.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 116ο Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 81.1-81.3**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεύσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπείσαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπείσαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγχοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... κατέγνωσαν πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης ως προς τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων	α. δεν ακολουθεῖ τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Ελλάνικος ο Μυτιληναῖος. β. εξιστορεῖ τα γεγονότα κατὰ χρονολογική σειρά. γ. εξιστορεῖ τα γεγονότα κατὰ θεματικές ενότητες.
2. Ο Θουκυδίδης διακόπτει την εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου	α. το ἔτος 404 π.Χ. β. το ἔτος 409 π.Χ. γ. το ἔτος 411 π.Χ.
3. Η γλώσσα του Θουκυδίδη είναι	α. η λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5 ^{ου} αι. π.Χ. β. η λεγόμενη «νέα αττική». γ. η λεγόμενη «απλοποιημένη αττική».
4. Χαρακτηριστική γλωσσική ιδιομορφία του Θουκυδίδη είναι	α. η χρήση του τύπου της πρόθεσης εἰς ἀντί ἐς. β. η χρήση του τύπου της πρόθεσης ζύν ἀντί σύν. γ. το αρχαιότερο σύμπλεγμα ττ ἀντί σσ.
5. Ο Θουκυδίδης στο κείμενό του	α. δεν κάνει χρήση σχημάτων λόγου (πάρισον, ομοιοτέλεuton). β. αποφεύγει τη συνεχή χρήση αντιθέσεων. γ. κάνει χρήση ετερόπτωτων προσδιορισμών και περίπλοκης σύνταξης.

Μονάδες 10

11495

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ὑπερενεγκόντες	α. παραλήπτης
2. λαβόντες	β. εισβολή
3. ἀπέκτεινον	γ. βήμα
4. ἐσβῆναι	δ. διένεξη
5. ἀνηλοῦντο	ε. καταναλωτής
	ζ. απόκτημα
	η. μητροκτόνος

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 117ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.3-81.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἶον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ζυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δέ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης στο κείμενό του	α. δεν κάνει χρήση σχημάτων λόγου (πάρισον, ομοιοτέλεuton).
	β. αποφεύγει τη συνεχή χρήση αντιθέσεων.
	γ. κάνει χρήση ετερόπτωτων προσδιορισμών και περίπλοκης σύνταξης.
2. Χαρακτηριστικά του υψηλού λογοτεχνικού ύφους του Θουκυδίδα δεν είναι	α. οι μακρές περίοδοι λόγου.
	β. οι σύντομες περίοδοι λόγου.
	γ. τα εντυπωσιακά ρητορικά σχήματα.
3. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές από τους αναγνώστες και τους μελετητές του	α. για την αμεροληψία του στην έκθεση των γεγονότων.
	β. για το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.
	γ. για τη λογοτεχνική πλαισίωση της ιστορίας.
4. Ο Θουκυδίδης διακόπτει την εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου	α. το έτος 404 π.Χ.
	β. το έτος 409 π.Χ.
	γ. το έτος 411 π.Χ.
5. Η εποχή που ο Θουκυδίδης συγγράφει το έργο του είναι	α. κατά τους Μηδικούς πολέμους.
	β. κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.
	γ. μετά τη μάχη στα Λεύκτρα.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριξη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *άγχος, άφιξη, κατάσταση, γονιός, απόσπαση*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 118ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περικομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πενήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτὰ, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. εξορίστηκε από την Αθήνα εξαιτίας της αριστοκρατικής καταγωγής του.
- β. πίστευε ότι η λογική αποτελεί τη μόνη αξία, στην οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- γ. προβάλλει τον ανθρώπινο παραλογισμό ως το μόνο κίνητρο για τον πόλεμο.
- δ. για την ανεύρεση της αλήθειας στηρίχτηκε μόνον στη μελέτη επίσημων κειμένων.
- ε. χρησιμοποιεί αρχαιότερους τύπους λέξεων, όπως *ὠφελία* αντί για *ὠφέλεια*.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με διαφορετική σημασία από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: *αἰσθόμενοι*, *ἐπλήρωσαν*, *διέφθειρον*, *αἰτίαν*, *δῆμον*. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, ἐγκλίση, χρόνο).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 119ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ὥς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ ὅσῳ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπείσαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπείσαν καὶ κατίγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐόρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτὰ, ὥς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. απέτυχε ως στρατηγός να σώσει την Αμφίπολη από τους Σπαρτιάτες.
- β. εξορίστηκε και για αυτόν τον λόγο δεν μπόρεσε να συνεχίσει την ιστορική του έρευνα.
- γ. πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της αθηναϊκής δύναμης.
- δ. παρά τις δυσκολίες κατόρθωσε να παραθέσει αυτολεξεί τους λόγους των πολιτικών κατά τη διάρκεια του πολέμου.
- ε. ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Πρόδικος από την Ηλεία.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία ομόρριξη λέξη της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: ἤγαγον, ἀπεχρῶντο, ὑποσχεῖν, ἐφόνευσαν, ὀφειλομένων.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 120ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἡγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πενήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἑώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἑπτὰ, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- εἶχε εξοικειωθεί με τη μέθοδο και την έκφραση των μεγάλων σοφιστών.
- πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή και στην ορθότητα των βασικών αρχών του πολεμικού του σχεδιασμού.
- ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Γοργίας.
- ολοκλήρωσε την *Ιστορία* του με την καταγραφή των γεγονότων της Σικελικής εκστρατείας.
- έγραψε στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριξη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *διαγωγή, πλοίο, ναύτης, όραμα, φόρεμα*.

Μονάδες 10

11500

ΘΕΜΑ 121ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71-72

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μᾶ νῆι ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴηναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ζυλλεγείς ἰδρύθῃ, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή αλλά δεν συμφωνούσε με τις βασικές αρχές του πολεμικού του σχεδιασμού.
- β. υποστήριζε ότι η επέμβαση των θεών μπορεί να επηρεάσει τις ιστορικές εξελίξεις.
- γ. προβάλλει την πλεονεξία και τη φιλοτιμία ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο.
- δ. εξιστορεί τα γεγονότα του πολέμου κατά χρονολογική σειρά.
- ε. διαιρεί ο ίδιος την *Ιστορία* του σε οκτώ βιβλία.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: *εἴη*, *πείσοντας*, *ἐπιτίθενται*, *ζυλλεγείς*, *εἶχον*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 122ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ συγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μὴ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρώσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Αἰθῆνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπερευγόντας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἔλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίας πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰκισμένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξολλεγεῖς ἰδρῦθαι, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ἔκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.»
Μονάδες 30
2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδη

- α. η εξιστόρηση των γεγονότων διακόπτεται στο 411 π.Χ.
- β. οι δημηγορίες εκφράζουν τα κίνητρα και τους στόχους των ομιλητῶν ἀλλὰ δὲν ἀποδίδουν τις ιδέες και το ἥθος τους.
- γ. εἶναι βέβαιο ὅτι ορισμένα τμήματά του ἔχουν γραφτεῖ μετά το 404 π.Χ.
- δ. η γλώσσα εἶναι η λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π.Χ.
- ε. η συσσώρευση αιτιολογικῶν προσδιορισμῶν φανερώνει τὴν προσπάθεια τοῦ ιστορικοῦ νὰ φωτίσει τὰ αἷτια τῶν γεγονότων.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἓνα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ἢ ἐπίθετο τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: εἶπον, ξυνέφερε, ξυλλαβόντες, ἔχοντες, κατέλαβον.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 123ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἄλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της Σπάρτης.
- Το πρότυπο του ηγέτη για τον ιστορικό το ενσαρκώνει ο Περικλής.
- Η εξιστόρηση των γεγονότων από τον Θουκυδίδη γίνεται κατά θεματικές ενότητες.
- Στο 1^ο βιβλίο της *Ιστορίας* του ο Θουκυδίδης εκθέτει μεταξύ άλλων και την ιστορική του μέθοδο.
- Είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματα της *Ιστορίας* του Θουκυδίδη έχουν γραφεί μετά το 404 π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *υποδοχή, καθηγητής, αναφορά, ανάληψη, επίθεση*.

Μονάδες 10

11503

ΘΕΜΑ 124ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 72-73

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὄσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθῃ, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφότεροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἐτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.»
Μονάδες 30
2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. καταγόταν από αριστοκρατική οικογένεια και έλαβε λαμπρή μόρφωση.
- β. εξιστόρησε τα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου μέχρι το 404 π.Χ.
- γ. εντάσσει στο έργο του χρησμούς, φήμες, διαδόσεις, όπου δεν ήταν ο ίδιος αυτόπτης μάρτυρας.
- δ. θεωρεί ότι ο υπεύθυνος πολίτης διαθέτει μεταξύ άλλων *μετριοπάθεια* και *ανθρωπιά*.
- ε. διαιρεί το έτος σε θέρος (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων) και χειμώνα (4 μήνες κατά τους οποίους τα αντίπαλα στρατεύματα αποσύρονται στις βάσεις τους).

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *ανάληψη, κατάθεση, αποικία, επίκληση, ετεροπροσωπία*.

Μονάδες 10

11505

ΘΕΜΑ 125ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 72-73

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγεὶς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὑστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἐτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ... ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. αποδοκίμαζε τον πολεμικό σχεδιασμό του Περικλή.
- β. το 424 π.Χ. ως στρατηγός κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Σπαρτιατών.
- γ. χρησιμοποιεί λογικές μεθόδους, όπως τα εἰκότα, τα σημεία και τα τεκμήρια.
- δ. θεωρεί ότι η λογική και η τύχη αποτελούν αξίες στις οποίες μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- ε. γράφει στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *κατέθεντο*, *ξυλλεγεὶς*, *εἶχον*, *ᾤκουν*, *παρεγένετο*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 126ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περί τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- δεν κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Κορινθίων και γι' αυτό εξορίστηκε.
- στη διάρκεια της εξορίας του επισκέπτεται τους χώρους των συγκρούσεων, για να συγκεντρώσει πληροφορίες για την ιστορική του έρευνα.
- αναγνωρίζει ότι, όταν ξεσπούσε ο πόλεμος, οι αντίπαλοι βρίσκονταν στο ύψιστο σημείο της ακμής τους.
- καταγράφει τα γεγονότα τόσο κατά θεματικές ενότητες όσο και κατά χρονολογική σειρά.
- χρησιμοποιεί σύνθετα ρήματα και αντιθέσεις.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *ἡσυχάζοντας, ξυνέφερε, ξυλλαβόντες, ἔχοντες, ἐπιτίθενται.*

Μονάδες 10

11507

ΘΕΜΑ 127ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71.2-72

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθῆναι. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐδὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. επικεντρώνεται στην πολιτική ιστορία.
- β. θεωρεί ότι ο Αγησίλαος αποτελεί το πρότυπο του πολιτικού ηγέτη.
- γ. θεωρεί ότι ακόμη και μέσα στον εμφύλιο πόλεμο ο υπεύθυνος πολίτης μπορεί να δείξει μετριοπάθεια και ανώτερο ήθος.
- δ. καταγράφει στο έργο του μόνο τα γεγονότα για τα οποία είχε προσωπική γνώση και για τα οποία είχε κάνει επίπονη έρευνα.
- ε. ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Ελλάνικος ο Μυτιληναίος.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *πράσσειν, γένηται, ξυλλεγείς, εἶχον, ᾤκουν*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 128ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71.2-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγεὶς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδη

- α. χρησιμοποιούνται λογικὲς μέθοδοι, ὅπως τα *εἰκότα* (= ἐνδείξεις καὶ ἀποδείξεις).
- β. ὁ υπεύθυνος πολίτης υιοθετεῖ τὴ λογικὴ καὶ τὴ σύνεση καὶ δὲν παρασύρεται ἀπὸ τοὺς δημαγωγούς.
- γ. οἱ δημηγορίες ἀποδίδουν τὴν προσωπικότητα τῶν ομιλητῶν ἀλλὰ δὲν ἐκφράζουν τὰ κίνητρα καὶ τοὺς στόχους τοὺς.
- δ. ἀκολουθεῖται τὸ ἐνιαῖο χρονολογικὸ σύστημα ὅλων τῶν ἐλληνικῶν πόλεων-κρατῶν.
- ε. ἐντοπίζονται ἀρχαιότεροι τύποι λέξεων, ὅπως *αἰεὶ* ἀντὶ γὰρ *ἀεί*.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἓνα σύνθετο ὁμόρριζο οὐσιαστικὸ τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *ξυνέφερε*, *πείσοντας*, *γένηται*, *ξυλλαβόντες*, *ἔχοντες*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 129ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 74**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἶ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ζυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῶν κεράμειν καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλῃν ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπῶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ζυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὥς ἑκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγето, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ... ἐν φυλακῇ ἦσαν»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδου

- α. ο Περικλῆς αποτελεί το πρότυπο του ηγέτη, επειδή, μεταξύ άλλων, ἔλεγε τὴν ἀλήθεια στον λαό.
- β. ἡ φράση μέγα τὸ τῆς θαλάσσης κράτος δηλώνει τὴ σημασία που ἔχει τὸ νὰ ἐλέγχει κανεὶς στρατιωτικὰ τὶς θαλάσσιες συγκοινωνίες.
- γ. οἱ δημηγορίες βρίσκονται σε ἀντιστοιχία με μεγάλα γεγονότα τοῦ πολέμου.
- δ. τὸ 6^ο καὶ 7^ο βιβλίο εἶναι ἀφιερωμένα στα Κερκυραϊκά.
- ε. ἐντοπίζονται γλωσσικὲς ιδιομορφίες, ὅπως ἡ χρῆση τῆς πρόθεσης ζὼν ἀντὶ γὰρ σὸν καὶ ἐς ἀντὶ γὰρ εἰς.

Μονάδες 10

3. *ελλιπής, προκατάληψη, βλῆμα, δεισιδαιμονία, λαθραῖος*: Για καθεμιά ἀπὸ τὶς λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς που σας δίνονται, νὰ γράψετε μιὰ **ετυμολογικά συγγενή** λέξη ἀπὸ τὸ κείμενο.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 130ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 73-74.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Τῇ δ' ὕστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι. Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλην ὄψιαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἢ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δ' ὕστεραία ... ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):
- α. Ο Θουκυδίδης συνδεόταν οικογενειακά με την πολιτική παράταξη των δημοκρατικών.
 - β. Η τάση για γενίκευση αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη.
 - γ. Για την ανεύρεση της αλήθειας ο Θουκυδίδης στηρίχτηκε μόνον στην αυτοψία.
 - δ. Οι δημηγορίες είναι λόγοι πολιτικών και στρατιωτικών κατά την προετοιμασία του πολέμου ή κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων.
 - ε. Το έργο του Θουκυδίδη διαίρεται σε οκτώ βιβλία.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **επίκληση, διάλειμμα, ανίσχυρος, λήψη, εμπρησμός.**

Μονάδες 10

11511

ΘΕΜΑ 131ο Θουκυδίδου *Ιστορία*, 3, 75.1-75.4.1

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγεγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Δικαιόφρων Αθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίους ὁπλίταις· ξυμβαλὼν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε συγχειρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρίναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Αθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Αθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγεγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ... Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθὰ το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης εξιστορεῖ τα γεγονότα	α. κατὰ χρονολογικὴ σειρά.
2. Το ἔργο του Θουκυδίδη για τον Πελοποννησιακὸ πόλεμο	β. κατὰ θεματικὴ ἐνότητα.
3. Ο Θουκυδίδης ἀπέτυχε να ἀντιμετωπίσει τοὺς Σπαρτιάτες	α. ἔμεινε ἡμιτελές.
4. Η γλώσσα του Θουκυδίδη εἶναι	β. εἶναι ολοκληρωμένο.
5. Η οικογενειακὴ παράδοση του Θουκυδίδη συνδεόταν	α. στις Ἀργινοῦσες.
	β. στὴν Ἀμφίπολη.
	α. ἡ «ἀρχαία αττικὴ» τοῦ 5 ^{ου} αἰ. π.Χ.
	β. ἡ «ἀπλοποιημένη αττικὴ»
	α. με τοὺς ἀριστοκρατικούς.
	β. με τοὺς δημοκρατικούς.

Μονάδες 10

3. Να ἀντιστοιχίσετε καθεμία ἀρχαιοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Α με τὴν **ετυμολογικὰ συγγενή** τῆς νεοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Β. Δύο λέξεις στὴ στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. παραγίγνεται	α. παρόνομος
2. ἔμειναν	β. διάλογη
3. νομίζειν	γ. ἀπόγονος
4. καταλιπεῖν	δ. γνώση
5. κατέλεγον	ε. διαμονή
	ζ. κατάληψη
	η. ἔλλειψη

Μονάδες 10

11512

ΘΕΜΑ 132ο Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 75.2-75.5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἴσασιν τι ἐν κινήσει εἶπιν οἱ ἐναντίοι, Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληροῦσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμειν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπειρωθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκορέων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβάτετο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὑπὲς διανοοιμένον τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτοχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκάλυψε, διέφθειραν ἄν. Ὅρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γινόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γήγνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησί τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιον νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκείσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι ... οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η τύχη είναι	α. απρόβλεπτες συγκυρίες.
2. Η οικογενειακή παράδοση του Θουκυδίδη συνδεόταν	β. υπερφυσική δύναμη.
3. Για τον Θουκυδίδη η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος είναι	α. με τους αριστοκρατικούς.
4. Ο Θουκυδίδης ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής σύνθεσης	β. με τους δημοκρατικούς.
5. Η ορθότητα της άποψης του Περικλή για αυτοκυριαρχία πολιτικών και πολιτών αποδεικνύεται	α. η ηθική.
	β. η λογική.
	α. του Θαλή του Μιλήσιου.
	β. του Ελλάνικου του Μυτιληναίου.
	α. στην εκστρατεία στη Σικελία.
	β. στη ναυμαχία στους Αιγός Ποταμούς.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. πείθουσιν	α. υπόλοιπος
2. καταλιπεῖν	β. συλλογή
3. κατέλεγον	γ. περίλυπος
4. ζυμπλεῖν	δ. κατάληψη
5. ἀνίστησι	ε. πειστικός
	ζ. πλοίαρχος
	η. ανόσταση

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 133ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 75.2-75.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξεις ἐμελλεν ἀποπλεῦσαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἴσασιν τι ἐν κινήσει ὄσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφόν αὐτῶν ζυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβέβητο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὕψος διανοοιμένον τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οὐκιδῶν ἔλαβη καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκούισε, διέφθειραν ἄν. Ὅρωντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γινόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκταὶ καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησί τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ... ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε νὰ συμπληρώνεται ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Ἡ πορεία σκέψης τοῦ Θουκυδίδη εἶναι	α. ἀπὸ τὸ συγκεκριμένο στο γενικό. β. ἀπὸ τὸ γενικό στο συγκεκριμένο.
2. Ὁ Θουκυδίδης διαιρεῖ τὸ ἔτος	α. σὲ θέρος (8 μῆνες) καὶ σὲ χειμῶνα (4 μῆνες). β. σὲ θέρος (4 μῆνες) καὶ σὲ χειμῶνα (8 μῆνες).
3. ΓΙΑ τὸν Θουκυδίδη τὰ βασικὰ κίνητρα γιὰ τὸν πόλεμο εἶναι	α. ἡ φιλαρχία καὶ ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα. β. ἡ πλεονεξία καὶ ἡ φιλοτιμία.
4. Χαρακτηριστικὰ τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδη εἶναι	α. οἱ ετερόπλευτοι προσδιορισμοὶ καὶ ὁ μακροπερίοδος λόγος. β. οἱ ομοιόπλευτοι προσδιορισμοὶ καὶ ὁ μικροπερίοδος λόγος.
5. Ὁ Θουκυδίδης ἔλαβε σπουδαία μὶμρῶση με δασκάλους	α. τὸν φιλόσοφο Ἀναξαγόρα καὶ τὸν ρήτορα Ἀντιφῶντα. β. τὸν φιλόσοφο Ἀναξίμανδρο καὶ τὸν ρήτορα Ἀντισθένη.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριζη** λέξη τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλὴ ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *πληρώσαντες, ἔπειθεν, ἔλαβε, ἐπέτυχον, διέφθειραν*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 134ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 74.3-75.4.1**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἐκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότως ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικυρόρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκοιμήσθησαν. Τῇ δὲ ἐπιγυγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διεστρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἐπρασσε καὶ πείθει ὥστε ζυγχωρήσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκᾶν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεῖσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναὺς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αἰτῶν ζυμπέμμεν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναὺς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖται.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγυγνομένη ἡμέρᾳ ... ἐμελλεν ἀποπλεῖσθαι.»
Μονάδες 30
2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Οἱ δημηγορίαι ἦταν λόγοι που εκφωνήθηκαν	α. κατὰ τὴ διάρκεια τῶν πολεμικῶν επιχειρήσεων. β. μετὰ τὸ τέλος τῶν πολεμικῶν επιχειρήσεων.
2. Στὴν ἐποχὴ τοῦ Θουκυδίδου οἱ ἐλληνικὲς πόλεις-κράτη	α. εἶχαν κοινὲς ὀνομασίαις γιὰ τοὺς μῆνες τοῦ σεληνιακοῦ ἔτους. β. εἶχαν διαφορετικὲς ὀνομασίαις γιὰ τοὺς μῆνες τοῦ σεληνιακοῦ ἔτους.
3. Ἡ διαίρεση τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδου σε 8 βιβλία	α. εἶναι μεταγενέστερη. β. ἐγίνε ἀπὸ τὸν ἴδιο.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδου οἱ θεοὶ	α. ἐπεμβαίνουν στὶς ἱστορικὲς ἐξελίξεις. β. δὲν ἐπεμβαίνουν στὶς ἱστορικὲς ἐξελίξεις.
5. Ὁ Θουκυδίδης θέτει ὡς χρονικὸ σημεῖο ἐκρήξης τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου	α. τὴν εἰσβολὴ τῶν Θηβαίων στὶς Πλαταιάς. β. τὴν ἐπίθεση τῶν Σπαρτιατῶν στὶς ἐπαρχίας τῆς Ἀθήνας.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη** λέξη τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλὴ ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *ἐπιγυγνομένη, πείθει, ἔμειναν, κατέλεγον, ἀποπεμφθῶσι.*

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 135ο Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 81.1-81.3**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκων παρὰ τὴν γῆν καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίαν ἱσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ἀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Αἰτιακὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν ποιερίων οἰχαμένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ὡς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαικὸν λιμένα, ἐν ᾧσιν περιεκομίζοντο, τὸν ἐχθρὸν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον καὶ ἐκ τῶν ναῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἱηραῖόν τε ἐλθόντες τὸν ἱκετῶν ὡς πενήτηκοντα ἀνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέρχθειραν αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς ... εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον»
Μονάδες 30
2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε νὰ συμπληρώνεται ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη, ἡ βαθύτερη αἰτία τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἦταν	α. ἡ στρατιωτικὴ καὶ οικονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς Αθῆνας.
	β. ἡ στρατιωτικὴ καὶ οικονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς Σπάρτης.
2. Ἡ ἐπικέντρωση τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ Θουκυδίδη γίνεται	α. στὴ στρατιωτικὴ ἱστορία.
	β. στὴν πολιτικὴ ἱστορία.
3. Ὁ πατέρας τοῦ Θουκυδίδη εἶχε οικογενειακοὺς δεσμούς	α. με τὸν βασιλιά τῆς Θράκης.
	β. με τὸν βασιλιά τῆς Μακεδονίας.
4. Ἡ ἐξιστόρηση τῶν γεγονότων τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἀπὸ τὸν Θουκυδίδη σταματᾷ	α. τὸ 411 π.Χ.
	β. τὸ 413 π.Χ.
5. Ὁ Θουκυδίδης θαυμάστηκε σὲ ὅλες τὶς ἐποχὲς	α. γιὰ τὴν ἀμεροληψία του.
	β. γιὰ τὴν καθαρότητα τῶν νοημάτων.

Μονάδες 10

3. **συγκομιδὴ, ἀγωγή, διάπλους, ὄραση, κατανόληση:** ΓΙΑ καθεμία ἀπὸ τὶς λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς ποὺ σοὺς δίνονται, νὰ γράψετε μιὰ ετυμολογικὰ συγγενὴ λέξη ἀπὸ τὸ κείμενο.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 136ο Θουκυδίδου Τιστορίας, 3, 81.1-81.3**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερνεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ἀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων αἰχμαίνοντας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ὥς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ οὖν περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐόρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῇ ἱερᾷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΩΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... κατέγνωσαν πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθά το νόημά της.

A	B
1. Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για τη συγκρότηση ενός ισχυροῦ στρατιωτικὰ κράτους κατὰ τον Θουκυδίδη ἦταν	α. ἡ κυριαρχία στη στεριά.
	β. ἡ κυριαρχία στη θάλασσα.
2. Εἶναι βέβαιον ὅτι ο Θουκυδίδης	α. ἐξῆσε ἕως το τέλος του πολέμου.
	β. πέθανε πρὶν το τέλος του πολέμου.
3. Ἡ προσπάθεια του Θουκυδίδη για κριτική ἀπόδειξη των θέσεών του θυμίζει ἐντονα	α. τὴν επιχειρηματολογία των σοφιστῶν.
	β. τὴν επιχειρηματολογία των ρητόρων.
4. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐξόρισαν τον Θουκυδίδη, διότι	α. δὲν μπόρεσε να σώσει τὴν Ἀμφίπολη.
	β. ἀκολούθησε τον Ἀγησίλαο σε στρατιωτικές επιχειρήσεις.
5. Δὲν εἶναι ὀρθὸ να χαρακτηρίζουμε τον Θουκυδίδη	α. ρεαλιστή.
	β. απαισιόδοξο.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἓνα ἀπλὸ ὁμόρριζο ουσιαστικὸ της Νέας Ελληνικῆς, για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: ἤγαγον, περιπλεῦσαι, ἐσβῆναι, κατέγνωσαν, ἐόρων.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 137ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.3-81.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐύρων τὰ γινόμενα, διέφθειραν αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπὶ, ὅς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυκλῆδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοῖς ἐχθροῖς δακοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταΐουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ αἶον φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ γίγνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ζυνέβη καὶ ἐτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπασπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δέ τινες καὶ περιτοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρεις φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Βαθύτερη αἰτία του Πελοποννησιακού πολέμου είναι κατά τον Θουκυδίδη	α. η πλεονεξία και η φιλοτιμία των δημογυγόν.
2. Το πρότυπο του ηγέτη που ενσαρκώνει ο Περικλής χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων	β. η οικονομική και στρατιωτική ανάπτυξη της Αθήνας.
3. Ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται και	γ. από πολιτική οξυδέρκεια και πολιτικό θάρρος.
4. Η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι κατά τον Θουκυδίδη	δ. η δύναμη.
5. Το ιστορικό έργο του Θουκυδίδη χαρακτηρίζεται	ε. η λογική.
	ζ. από τη χρήση της σύνθεσης και της λογικής.
	η. από αμεροληψία στην έκθεση των γεγονότων.
	θ. από την απλότητα του ύφους.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία σύνθετη ομόρριξη λέξη της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *γινόμενα*, *ναυσί*, *αἰτίαν*, *δῆμον*, *λαβόντων*.

Μονάδες 10

11518

ΘΕΜΑ 138ο Θουκυδίδου *Ιστορία*, 3, 81.2-81.4

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Λητικὰς ναῖς προσπλευούσας τὰς τε τῶν πολυμέρων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῖς περιπλεῦσαι καλεῖσαντες ὡς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαῖκόν λιμένα, ἐν θαρᾷ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν δαυαὺς ἐπεισαν ἐσθῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἀνδρας δόξαν ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγκυσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπίσθησαν, ὡς εἴωρον τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ὧς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθρούς δοκοῦντας εἶναι ἐρόνευσον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλόουσιν, ἀπέθανον δὲ πινες καὶ ἰδίᾳς ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρεις φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης έλαβε λαμπρή μόρφωση με δασκάλους	α. την αμεροληψία και το βάθος του προβληματισμού του.
2. Κατά τον Θουκυδίδη δεν επεμβαίνουν στις ιστορικές εξελίξεις	β. τον φιλόσοφο Αναξαγόρα και τον ρήτορα Αντιφάντα.
3. Σε αρκετά σημεία του έργου του ο Θουκυδίδης προβάλλει ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο	γ. την πλεονεξία και τη φιλοτιμία.
4. Ο Θουκυδίδης ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης που χρησιμοποίησε	δ. ο Ηρόδοτος.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές για	ε. ο Ελλάνικος ο Μυτιληναῖος.
	ζ. οι θεοί ή η τύχη.
	η. τον ιατρό Ιπποκράτη και τον πολιτικό Περικλή.
	θ. την απλότητα του ύφους του.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία ομόρριξη λέξη της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *ἤγαγον*, *γινόμενα*, *ἐδύναντο*, *παρέμεινε*, *δοκοῦντας*.

Μονάδες 10

11519

ΘΕΜΑ 139ο Θουκυδίδου *Ιστορίας*, 3, 81.2-81.4

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῖς προσπλευσάσας τὰς τε τῶν κοιλερμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξου ὄντας, καὶ τὰς ναῖς περιπλεῦσαι καλεῖσάντες ὥς ἐπλήρυσαν ἐς τὸν Ὑλαικὸν λιμένα, ἐν ᾧσιν περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὄσους ἐπεισαν ἐσθῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πεντήκοντα ἀνδρας δόξαν ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέσθθησαν, ὥς εἴωρον τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ὥς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐρόνευσον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ πινες καὶ ἰδίως ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε ἀπὸ πλούσια	α. δημοκρατικὴ οἰκογένεια.
2. Μετὰ τὴ στρατιωτικὴ ἀποτυχία στὴν Ἀμφίπολη ὁ Θουκυδίδης	β. αριστοκρατικὴ οἰκογένεια.
3. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ στηριχτεῖ μόνο	α. ἐπέστρεψε στὴν Ἀθήνα.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ὁ υπεύθυνος πολίτης οφείλει νὰ δείχνει	β. ἐξορίστηκε.
5. Ο Θουκυδίδης μορφώθηκε με τὴν ἀναθεωρητικὴ ορμὴ καὶ τὴ ρητορικὴ δεινότητα	α. στὴν τύχη.
	β. στὴ λογικὴ.
	α. μετριοπάθεια καὶ ἀνώτερο ἥθος.
	β. πλεονεξία καὶ φιλοτιμία.
	α. τοῦ Σωκράτη.
	β. τῶν σοφιστῶν.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο που σας δίνεται μία ὁμόρριζη λέξη γιὰ καθεμιά ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: *προσαγωγή, παραλήπτης, υπέρβαση, ἀγχόνη, κατανάλωσις.*

Μονάδες 10

11520

ΘΕΜΑ 140ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.2-81.4

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεύουσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. ανήκε στην πολιτική παράταξη των δημοκρατικών.
- β. περιέγραψε τον λοιμό με βάση και την προσωπική του εμπειρία.
- γ. με την εξορία του από την Αθήνα στερήθηκε πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την πολιτική ζωή της πόλης.
- δ. θεωρεί ότι η ανάδειξη της Αθήνας σε ηγεμονική δύναμη οδήγησε στον πόλεμο.
- ε. καταγράφει τον Πελοποννησιακό πόλεμο από την αρχή ως το τέλος του.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο παραπάνω κείμενο μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **εξαγώγιμος, μητροκτόνος, αποβάθρα, αφθαρσία, αγχώδης.**

Μονάδες 10

11521

ΘΕΜΑ 141ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71-72

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτεστα εἴη καὶ ἤκαστ' ἂν δοκαιοῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μὴ νῆι ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέρκπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάσκοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυρότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδεον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθῆναι. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πρῶτα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθεντο τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ζυλγεῖς ἰδρῶθι, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐκ ἐπερ οἱ πολλοὶ ὥκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται.» **Μονάδες 30**
2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο πολεμικὸς σχεδιασμὸς τοῦ Περικλῆ περιλαμβάνει	α. ἀμυνα στη θάλασσα, ἐπίθεση στην ξηρά. β. ἀμυνα στην ξηρά, ἐπίθεση στη θάλασσα.
2. Το ιστορικὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδου	α. ολοκληρώθηκε. β. ἐμεινε ἠμιτελές.
3. Κατὰ τὸν Θουκυδίδου ἡ βαθύτερη αἰτία τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἦταν	α. ἡ ἀνάπτυξη, οικονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ, τῆς ἀθηναϊκῆς δυνάμεως. β. ἡ ἀνάπτυξη, οικονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ, τῆς σπαρτιατικῆς δυνάμεως.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδου ἡ τύχη εἶναι	α. υπερφυσικὴ δύναμη. β. ἐξελίξεις ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τις προβλέψει ὁ ἄνθρωπος.
5. Βασικὸ χαρακτηριστικὸ τῆς σκέψης καὶ τῆς μεθόδου τοῦ Θουκυδίδου ἀποτελεῖ	α. ἡ τάση γιὰ γενίκευση. β. ἡ τάση γιὰ ἀπλούστευση.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στο κείμενο ποὺ σας δίνεται μία ομόρριζη λέξη γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: *αδράνεια, ἀγνοία, πρακτικὴ, αγένεια, πεποιθήση.*

Μονάδες 10

11522

ΘΕΜΑ 142ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71-72

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Αράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλιέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δορυλευθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἄλλ' ἢ μὴ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πόλεμον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ επικαρώσας ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθήνας. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰφικομένης δὲ νυκτός ὁ μὲν ὄμιλος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρῦθι, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οἷον οἱ πολλοὶ ἔκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.» **Μονάδες 30**
2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση ἀπὸ τὴ στήλη Β που συμπληρώνει ὀρθῶς τὸ νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε	α. στον δῆμο Ἀλιμο της Αττικής. β. στη Θράκη. γ. στη Βοιωτία.
2. Ο Θουκυδίδης ἦταν εξουκειωμένος με τὴν ἔκφραση καὶ τὴ μέθοδο	α. τὸν μεγάλων τριγυκῶν. β. τοῦ ρήτορα Ἀντιφώντα. γ. τῶν σοφιστῶν Πρόδικου καὶ Γοργία.
3. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Θουκυδίδη συνδεάταν παραδοσιακά	α. με τοὺς δημοκρατικούς. β. με τοὺς ὀλιγαρχικούς. γ. με τοὺς αριστοκρατικούς.
4. Ο Θουκυδίδης ὡς στρατηγός ηγήθηκε τῶν Ἀθηναίων	α. στὴ ναυμαχία στὸς Αἰγὸς Ποταμούς. β. στὴ μάχη τῆς Ἀμφίπολης. γ. στὴ ναυμαχία τῶν Ἀργινουσῶν.
5. Τὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδη	α. ολοκληρώθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο. β. διακόπηκε στὸ 414 π.Χ. γ. τὸ ολοκλήρωσε ὁ Ξενοφώντας.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἓνα σύνθετο ὁμόρριζο ουσιαστικὸ τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *Αράσαντες, πέμπουσι, πεπραγμένων, ἐπεισαν, ἀγορὰν.*

Μονάδες 10

11523

ΘΕΜΑ 143ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72.2

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκάλεσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἦκαστ' ἂν δουλευθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μὴ νῆϊ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμου ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ επικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέρκπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνόφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπορευοτάτας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀἴγναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Για τη συγγραφή του έργου του ο Θουκυδίδης χρησιμοποιεί	α. αποδείξεις και ερευνητικά συμπεράσματα. β. εικασίες. γ. το έργο παλαιότερων ιστορικών.
2. Στο έργο του Θουκυδίδη δίνονται απαντήσεις για	α. τις αφορμές του πολέμου. β. τα βαθύτερα αίτια του πολέμου. γ. όλα τα παραπάνω.
3. Το ενδιαφέρον του Θουκυδίδη για την κατανόηση του πολέμου επικεντρώνεται	α. στην κοινωνική ανθρωπολογία. β. στην πολιτική ιστορία. γ. στη στρατιωτική ιστορία.
4. Κατά την άποψη του Θουκυδίδη η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν	α. η ηγεμονική δύναμη της Αθήνας. β. η ανάπτυξη της Σπάρτης. γ. η στρατηγική θέση της Κέρκυρας.
5. Σύμφωνα με τον ιστορικό, η μόνη δύναμη στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι	α. οι θεοί. β. η λογική. γ. η στρατιωτική υπεροχή.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *ἡγεῖσθαι*, *γνώμην*, *διδάζοντας*, *ξυνόφερε*, *πράσσειν*.

Μονάδες 10

11524

ΘΕΜΑ 144ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 72-73

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νουθερίζοντας ξυλλαβόντας, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἶγναν. Ἐν δὲ ταῦται τῶν Καρκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἔλθοισης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρῶθι, καὶ τὸν Ὑλλιαῖκὸν λυμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οἵππερ οἱ πολλοὶ ἔβκον αὐτῶν, καὶ τὸν λυμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἠεροβολίσαντό τε ὅληα καὶ ἐς τοὺς ἀγροῖς περιέπεμπον ἀρφότεροι, τοὺς δαύλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπασχνοῦμενοι καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἐτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπικούροι δατακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.» **Μονάδες 30**
2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία ἀπὸ τις ὁράσεις τῆς στήλης A τοῦ παρακάτω πίνακα με μία φράση ἀπὸ τὴ στήλη B που συμπληρώνει ὀρθά τὸ νόημά της.

A	B
1. Για τον Θουκυδίδη το πρότυπο του ηγέτη ενσαρκώνει	α. ο Αλκιβιάδης. β. ο Λύσανδρος. γ. ο Περικλής.
2. Ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται ἀπὸ	α. ενδιαφέρον για το συμφέρον τῆς πόλης. β. ανώτερο ἥθος καὶ ἀνθρωπιά. γ. ὅλα τα παραπάνω.
3. Χαρακτηριστικό γνώρισμα τῆς σκέψης καὶ τῆς μεθόδου τοῦ Θουκυδίδη εἶναι	α. ἡ ἐστίαση σε συγκεκριμένα γεγονότα. β. ἡ τάση για γενίκευση. γ. ἡ ἐμφοση στις λεπτομέρειες.
4. Η συγγραφή τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδη δεν χαρακτηρίζεται ἀπὸ	α. υποκειμενικότητα. β. ειλικρίνεια. γ. αμεροληψία.
5. Χαρακτηριστικό τοῦ ὅφους τοῦ Θουκυδίδη εἶναι ἡ	α. ἡ ἐπιγραμματικὴ διατύπωση. β. ἡ χρῆση ἀπλῶν ρημάτων. γ. ἡ τάση για ἀπλούστευση.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιεῖται με διαφορετικὴ σημασία ἀπὸ αὐτὴν που ἔχει στο ἀρχαῖο κείμενο: *νουθερίζοντας*, *δῆμος*, *ξυλλεγείς*, *ἀγορὰν*, *παρακαλοῦντες*. Μπορεῖτε να τὴ χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμὸ, γένος, ἐγκλίση, χρόνος).

Μονάδες 10

11525

ΘΕΜΑ 145ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 72-73

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νειωτέριζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαικὸν λιμένα ἔχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐκ ὅτι πολλοὶ ἔβκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ἑσπεραίᾳ ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπιπτον ἀρφότεροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Αἰφικομένης δὲ νυκτὸς ... ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημα της.

A	B
1. Η εποχή που ο Θουκυδίδης συγγράφει το έργο του είναι	α. κατά τους Μηδικούς πολέμους. β. κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.
2. Ο Θουκυδίδης για τα γεγονότα της εποχής του Πελοποννησιακού πολέμου συμπεριέλαβε πληροφορίες	α. για όσα γεγονότα είχε προσωπική γνώση. β. για ό,τι νόμιζε ο ίδιος σωστό.
3. Οι δημηγορίες στο έργο του Θουκυδίδα	α. βρίσκονται σε αναντιστοιχία με τα μεγάλα γεγονότα του πολέμου. β. βρίσκονται σε αντιστοιχία μεταξύ τους με το σχήμα θέση - αντίθεση.
4. Στις δημηγορίες (παρουσίαση των απόψεων, δομή, επιχειρηματολογία)	α. φαίνεται και η ικανότητα του ιστορικού να αναλύει τα γεγονότα και το βάθος της σκέψης του. β. αναδεικνύονται οι συγκλίσεις των πολιτικών και στρατιωτικών θέσεων των ομιλητών.
5. Στην προσπάθεια του Θουκυδίδα για χρονολογική ακρίβεια στην έκθεση των γεγονότων	α. οι δυσκολίες ήταν μεγάλες. β. βοηθούσε το γεγονός ότι οι ελληνικές πόλεις-κράτη είχαν ενιαίο χρονολογικό σύστημα.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία ομόρριξη λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *πρόσχημα*, *καταθέτης*, *οικολογία*, *εκπομπή*, *παράκληση*.

Μονάδες 10

11526

ΘΕΜΑ 146ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71-72.2

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγικαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτεστα εἴη καὶ ἤκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέροις δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μὲν νῆϊ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθήνας. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἔλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης ως προς τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων	α. δεν ακολουθεί τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Ελλάνικος ο Μυτιληναῖος. β. εξιστορεί τα γεγονότα κατά χρονολογική σειρά. γ. εξιστορεί τα γεγονότα κατά θεματικές ενότητες.
2. Ο Θουκυδίδης διακόπτει την εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου	α. το έτος 404 π.Χ. β. το έτος 409 π.Χ. γ. το έτος 411 π.Χ.
3. Η γλώσσα του Θουκυδίδη είναι	α. η λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5 ^{ου} αι. π.Χ. β. η λεγόμενη «νέα αττική». γ. η λεγόμενη «απλοποιημένη αττική».
4. Χαρακτηριστική γλωσσική ιδιομορφία του Θουκυδίδη είναι	α. η χρήση του τύπου της πρόθεσης <i>εἰς</i> αντί <i>ἐς</i> . β. η χρήση του τύπου της πρόθεσης <i>ζών</i> αντί <i>σύν</i> . γ. το αρχαιότερο σύμπλεγμα <i>τι</i> αντί <i>σσ</i> .
5. Ο Θουκυδίδης στο κείμενό του	α. δεν κάνει χρήση σχημάτων λόγου (πάρισον, ομοιοτέλειον). β. αποφεύγει τη συνεχή χρήση αντιθέσεων.

	γ. κάνει χρήση ετερόπρωτων προσδιορισμών και περίπλοκης σύνταξης.
--	---

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριξη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *εκκλησία*, *υποδοχή*, *ναύσταθμος*, *φυγόκεντρος*, *παρελθόν*.

Μονάδες 10

11527

ΘΕΜΑ 147ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71.2-72

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τοῦ τῶν πεπραγμένων διδάζοντες ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθῃ, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οἷον οἱ πολλοὶ ἔκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση ἀπὸ τὴ στήλη Β που συμπληρώνει ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης στο κείμενό του	α. δεν κάνει χρήση σχημάτων λόγου (πάρισον, ομοιοτέλεuton). β. αποφεύγει τὴ συνεχὴ χρήση ἀντιθέσεων. γ. κάνει χρήση ετερόπλευτων προσδιορισμῶν καὶ περίπλοκης σύνταξης.
2. Χαρακτηριστικά του υψηλοῦ λογοτεχνικοῦ ὅφους τοῦ Θουκυδίδη δ ε ν εἶναι	α. οἱ μακρὲς περίοδοι λόγου. β. οἱ σύντομες περίοδοι λόγου. γ. τὰ ἐντυπωσιακά ρητορικά σχήματα.
3. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε ὅλες τις ἐποχές ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες καὶ τοὺς μελετητές του	α. γιὰ τὴν ἀμεροληψία του στὴν ἐκθεσὴ τῶν γεγονότων. β. γιὰ τὸ ἀπλοποιημένο ἀττικὸ ἰδίωμα. γ. γιὰ τὴ λογοτεχνικὴ πλαισίωση τῆς ἱστορίας.
4. Ο Θουκυδίδης διακόπτει τὴν ἐξιστόρηση τῶν γεγονότων τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου	α. τὸ ἔτος 404 π.Χ. β. τὸ ἔτος 409 π.Χ. γ. τὸ ἔτος 411 π.Χ.
5. Η ἐποχὴ που ὁ Θουκυδίδης συγγράφει τὸ ἔργο του εἶναι	α. κατὰ τοὺς Μηδικοὺς πολέμους. β. κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸ πόλεμο. γ. μετὰ τὴ μάχη στὰ Λεύκτρα.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἓνα σύνθετο ὁμόρριζο τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: Πέμπουσι, πείσοντας, ἐνίκησαν, πόλεως, ἀγορὰν.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 148ο Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 71.2-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Πέμπονσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερα καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυγότας πείσοντας μὴδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθῆνας. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νικτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρίθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐκ ἐπὶ οἱ πολλοὶ ἔβκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. εξορίστηκε από την Αθήνα εξαιτίας της αριστοκρατικής καταγωγής του.
- β. πίστευε ότι η λογική αποτελεί τη μόνη αξία, στην οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- γ. προβάλλει τον ανθρώπινο παραλογισμό ως το μόνο κίνητρο για τον πόλεμο.
- δ. για την ανεύρεση της αλήθειας στηρίχτηκε μόνον στη μελέτη επίσημων κειμένων.
- ε. χρησιμοποιεί αρχαιότερους τύπους λέξεων, όπως *ὠφελία* αντί για *ὠφέλεια*.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *αναστρέψιμος, απιστία, εγγενής, άφιξη, ανάληψη*.

Μονάδες 10

11529

ΘΕΜΑ 149ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 74

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αἰθίς γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλῆθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τοιμηρῶς ξυνεπειάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκῶν τῶν καράμῳ καὶ παρὰ φέσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλην ὀφίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοφθοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεοκρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔροδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες δικομιίσθησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ... ἐν φυλακῇ ἦσαν»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. απέτυχε ως στρατηγός να σώσει την Αμφίπολη από τους Σπαρτιάτες.
- β. εξορίστηκε και για αυτόν τον λόγο δεν μπόρεσε να συνεχίσει την ιστορική του έρευνα.
- γ. πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της αθηναϊκής δύναμης.
- δ. παρά τις δυσκολίες κατόρθωσε να παραθέσει αυτολεξεί τους λόγους των πολιτικών κατά τη διάρκεια του πολέμου.
- ε. ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Πρόδικος από την Ηλεία.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία ομόρριξη λέξη, απλή ή σύνθετη, της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *Διαλιπούσης, γίνεται, θόρυβον, χρήματα, διαφθαρῆναι.*

Μονάδες 10

11530

ΘΕΜΑ 150ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 73-74.2

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δ' ὑπεραιρία ἡκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπιμπον ἀμρόταροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνοῦμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκιστῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζήμιαχον, τοῖς δ' ἐτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσκι. Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χειρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γοναῖες αὐτοῖς πολυμηρῶς ξυνοπελάβοντο βάλλουσai ἀπὸ τῶν οἰκιστῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσai τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δαίτην ὥσπιν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοῦσι ὁ δῆμος τοῦ τε νειωρίου κρατήσκειν ἐπαλθὼν καὶ σφῶς διαφθεῖρειν, ἐμπιπρᾷσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἢ ἐφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθορῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δ' ὑπεραιρία ... ὑπομένουσai τὸν θόρυβον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. εἶχε εξοικειωθεί με τη μέθοδο και την έκφραση των μεγάλων σοφιστών.
- β. πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή και στην ορθότητα των βασικών αρχών του πολεμικού του σχεδιασμού.
- γ. ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Γοργίας.
- δ. ολοκλήρωσε την *Ιστορία* του με την καταγραφή των γεγονότων της Σικελικής εκστρατείας.
- ε. έγραψε στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθένα από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *ελλειψής*, *ακαταμάχητος*, *πληθωρισμός*, *εφόδος*, *έγκαυμα*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 151ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 75.1-75.4.1**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Τῇ δὲ ἐπιγινωμένῃ ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Δικειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοστίαις ἀπλίταις· ξύμβασάν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχειρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτισιτάτους κρίναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πρῶτος ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλαβεῖν, ὅπως ἤσσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψουσιν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να υποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγινωμένῃ ἡμέρᾳ Νικόστρατος ... Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πρῶτος ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή αλλά δεν συμφωνοῦσε με τις βασικές αρχές του πολεμικοῦ σχεδιασμοῦ.
- υποστήριζε ὅτι ἡ ἐπέμβαση τῶν θεῶν μπορεῖ νὰ ἐπηρεάσει τὶς ἱστορικές ἐξελίξεις.
- προβάλλει τὴν πλεονεξία καὶ τὴ φιλοτιμία ὡς βασικά κίνητρα γιὰ τὸν πόλεμο.
- ἐξιστορεῖ τὰ γεγονότα τοῦ πολέμου κατὰ χρονολογική σειρά.
- διαιρεῖ ὁ ἴδιος τὴν ἱστορία τοῦ σε οκτώ βιβλία.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριζη** λέξη, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς Νέας Ελληνικῆς γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *ἐπιγινωμένη, βοηθῶν, ἔπρασσε, πείθει, ἔμειναν.*

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 152ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 75.2-75.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναὺς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἤσπὸν τι ἐν κινήσει ὦσιν οἱ ἐναντίοι, Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμασιν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεμον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς αἰδέν αὐτῶν ὕπὸς διανοομένων τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκῶν ἔλαβη καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὅρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γινόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησθαι τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκείσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι ... οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων.»
Μονάδες 30
2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο έργο του Θουκυδίδη

- α. η εξιστόρηση των γεγονότων διακόπτεται στο 411 π.Χ.
- β. οι δημηγορίες εκφράζουν τα κίνητρα και τους στόχους των ομιλητών αλλά δεν αποδίδουν τις ιδέες και το ήθος τους.
- γ. είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματά του έχουν γραφτεί μετά το 404 π.Χ.
- δ. η γλώσσα είναι η λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π.Χ.
- ε. η συσσώρευση αιτιολογικών προσδιορισμών φανερώνει την προσπάθεια του ιστορικού να φωτίσει τα αίτια των γεγονότων.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία ετυμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *νόηση, ανισότητα, πομπός, κατοικία, νεολαία.*

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 153ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 75.2-75.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράζας ἐμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἡσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοῖς πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιὲς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὅρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἰκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησιν αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ... ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη οικονομική και στρατιωτική, της Σπάρτης.
- Το πρότυπο του ηγέτη για τον ιστορικό το ενσαρκώνει ο Περικλής.
- Η εξιστόρηση των γεγονότων από τον Θουκυδίδη γίνεται κατά θεματικές ενότητες.
- Στο 1^ο βιβλίο της *Ιστορίας* του ο Θουκυδίδης εκθέτει μεταξύ άλλων και την ιστορική του μέθοδο.
- Είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματα της *Ιστορίας* του Θουκυδίδη έχουν γραφεί μετά το 404 π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **εκπομπή, κάθισμα, επιμύθιο, ανθυγιεινός, αδιανόητος.**

Μονάδες 10

11534

ΘΕΜΑ 154ο Θουκυδίδου *Ιστορία*, 3, 74.3-75.4.1

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κακκρατηκότος ὑπεξανήγρετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν. Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διεττρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δέωδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίους ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε συγχωρῆσαι ἀλλήλους· δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρίναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζεν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναὺς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσάν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψεν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναὺς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ ... ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. καταγόταν από αριστοκρατική οικογένεια και έλαβε λαμπρή μόρφωση.
- β. εξιστόρησε τα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου μέχρι το 404 π.Χ.
- γ. εντάσσει στο έργο του χρησμούς, φήμες, διαδόσεις, όπου δεν ήταν ο ίδιος αυτόπτης μάρτυρας.
- δ. θεωρεί ότι ο υπεύθυνος πολίτης διαθέτει μεταξύ άλλων μετριοπάθεια και ανθρωπιά.
- ε. διαφεύγει το έτος σε θέρος (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων) και χειμώνα (4 μήνες κατά τους οποίους τα αντίπαλα στρατεύματα αποσύρονται στις βάσεις τους).

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία ομόρριξη λέξη, απλή ή σύνθετη, της νέας ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *διεκομίσθησαν, κρίναι, ᾧσιν, κατέλεγον, δείσαντες.*

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 155ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.1-81.3**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλευούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς ... εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. αποδοκίμαζε τον πολεμικό σχεδιασμό του Περικλή.
- β. το 424 π.Χ. ως στρατηγός κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Σπαρτιατών.
- γ. χρησιμοποιεί λογικές μεθόδους, όπως τα εἰκότα, τα σημεῖα και τα τεκμήρια.
- δ. θεωρεῖ ὅτι ἡ λογικὴ καὶ ἡ τύχη αποτελοῦν ἀξίες στις οποίες μπορεί να στηριχτεί ὁ ἄνθρωπος.
- ε. γράφει στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αἰ. π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ναυτικός, σύλληψη, εξωτερικός, εκπλήρωση, πιθανότητα.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 156ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.1-81.3**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεύσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πενήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγχοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... κατέγνωσαν πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. δεν κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Κορινθίων και γι' αυτό εξορίστηκε.
- β. στη διάρκεια της εξορίας του επισκέπτεται τους χώρους των συγκρούσεων, για να συγκεντρώσει πληροφορίες για την ιστορική του έρευνα.
- γ. αναγνωρίζει ότι, όταν ξεσπούσε ο πόλεμος, οι αντίπαλοι βρίσκονταν στο ύψιστο σημείο της ακμής τους.
- δ. καταγράφει τα γεγονότα τόσο κατά θεματικές ενότητες όσο και κατά χρονολογική σειρά.
- ε. χρησιμοποιεί σύνθετα ρήματα και αντιθέσεις.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη λέξη**, απλή ή σύνθετη, της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *ἤγαγον, ἐπλήρωσαν, ἐσβῆναι, ἐλθόντες, ἐώρων.*

Μονάδες 10

11537

ΘΕΜΑ 157ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.3-81.5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἔδωκον τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὥς ἑκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ὥς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόντευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντας τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ γίγνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἐτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτανε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δέ τινες καὶ περιουκοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονόσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. επικεντρώνεται στην πολιτική ιστορία.
- β. θεωρεῖ ὅτι ὁ Αἰγισύλαος ἀποτελεῖ τὸ πρότυπο τοῦ πολιτικοῦ ηγέτη.
- γ. θεωρεῖ ὅτι ἀκόμη καὶ μέσα στον εμφύλιο πόλεμο ὁ υπεύθυνος πολίτης μπορεῖ νὰ δείξει μετριοπάθεια καὶ ανώτερο ἠθος.
- δ. καταγράφει στο ἔργο του μόνο τὰ γεγονότα γιὰ τὰ ὁποῖα εἶχε προσωπικὴ γνώση καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα εἶχε κάνει ἐπίπονη ἐρευνα.
- ε. ἀκολούθησε τὸν τρόπο χρονολογικῆς ἐκθεσῆς τῶν γεγονότων ποὺ χρησιμοποίησε ὁ Εὐλάνικος ὁ Μυτιληναῖος.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη τῆς στήλης Α με τὴν ἐτυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη τῆς στήλης Β. Δύο λέξεις στὴ στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ἡμέρας	α. ἀχρηστος
2. δοκοῦντας	β. θνησιμότητα
3. χρημάτων	γ. δογματικός
4. λαβόντων	δ. εφημερίδα
5. ἀπέθανον	ε. εζημερώνω
	ζ. δοκός
	η. αιμοληψία

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 158ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περικομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπείσαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπείσαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμενε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδη

- α. χρησιμοποιούνται λογικὲς μέθοδοι, ὅπως τα εἰκότα (= ἐνδείξεις καὶ ἀποδείξεις).
- β. ὁ υπεύθυνος πολίτης υιοθετεῖ τὴ λογικὴ καὶ τὴ σύνεση καὶ δὲν παρασύρεται ἀπὸ τοὺς δημαγωγούς.
- γ. οἱ δημηγορίες ἀποδίδουν τὴν προσωπικότητα τῶν ομιλητῶν ἀλλὰ δὲν ἐκφράζουν τὰ κίνητρα καὶ τοὺς στόχους τοὺς.
- δ. ἀκολουθεῖται τὸ ἐνιαῖο χρονολογικὸ σύστημα ὅλων τῶν ἐλληνικῶν πόλεων-κρατῶν.
- ε. ἐντοπίζονται ἀρχαιότεροι τύποι λέξεων, ὅπως αἰεὶ ἀντὶ γὰρ αἰεί.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο ποὺ σας δίνεται μὴ ετυμολογικὰ συγγενὴ λέξη γιὰ καθεμὴ ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: αἴσθησις, διαγωγή, ἀγχόνῃ, καταναλωτής, παράδοξο.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 159ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ὥς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περικομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπείσαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπείσαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμενε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδη

- α. ο Περικλῆς αποτελεί τὸ πρότυπο τοῦ ηγέτη, ἀν καὶ δίσταζε νὰ πει τὴν ἀλήθειαν στὸν λαό.
- β. ἡ φράση μέγα τὸ τῆς θαλάσσης κράτος δηλώνει τὴ σημασία ποὺ ἔχει τὸ νὰ ἐλέγχει κανεὶς στρατιωτικὰ τὶς θαλάσσιες συγκοινωνίες.
- γ. οἱ δημηγορίες βρίσκονται σὲ ἀντιστοιχία μὲ μεγάλα γεγονότα τοῦ πολέμου.
- δ. τὸ 6^ο καὶ 7^ο βιβλίο εἶναι ἀφιερωμένα στὰ Κερκυραϊκά.
- ε. ἐντοπίζονται γλωσσικὲς ἰδιομορφίες, ὅπως ἡ χρῆση τῆς πρόθεσης ζύν ἀντὶ γιὰ σὺν καὶ ἐς ἀντὶ γιὰ εἰς.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο ποὺ σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: **ευαισθησία, αδυναμία, διάγνωση, διορατικός, ἀφιξη**.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 160ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ὥς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγχοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ὥς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Ο Θουκυδίδης συνδεόταν οικογενειακά με την πολιτική παράταξη των δημοκρατικών.
- β. Η τάση για γενίκευση αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη.
- γ. Για την ανεύρεση της αλήθειας ο Θουκυδίδης στηρίχτηκε μόνον στην αυτοψία.
- δ. Οι δημηγορίες είναι λόγοι πολιτικών και στρατιωτικών κατά την προετοιμασία του πολέμου ή κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων.
- ε. Το έργο του Θουκυδίδη διαιρείται σε οκτώ βιβλία.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη λέξη**, απλή ή σύνθετη, της Νέας Ελληνικής για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *αἰσθόμενοι, ἤγαγον, περιεκομίζοντο, ὑποσχεῖν, δοκοῦντας*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 161ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἄλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεόν πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως τὴν τὴν ἐπιστροφὴν γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν τε πρέσβειν ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἰγίνα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ζυλλεγεῖς ἰδρῦθαι, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ὥκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Ο Θουκυδίδης συνδεόταν οικογενειακά με την πολιτική παράταξη των δημοκρατικών.
- β. Η τάση για γενίκευση αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη.
- γ. Για την ανεύρεση της αλήθειας ο Θουκυδίδης στηρίχτηκε μόνον στην αυτοψία.
- δ. Οι δημηγορίες είναι λόγοι πολιτικών και στρατιωτικών κατά την προετοιμασία του πολέμου ή κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων.
- ε. Το έργο του Θουκυδίδη διαιρείται σε οκτώ βιβλία.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **πρόσκληση, καπνοδόχος, καθηγητής, παράλειψη, ευγενής.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 162ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως τὴν τὴν ἐπιστροφὴν γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγεὶς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.»
Μονάδες 30
2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδη

- α. ο Περικλῆς αποτελεί τὸ πρότυπο τοῦ ηγέτη, ἐπειδὴ, μεταξύ ἄλλων, ἔλεγε τὴν ἀλήθεια στὸν λαό.
- β. ἡ φράση *μέγα τὸ τῆς θαλάσσης κράτος* δηλώνει τὴ σημασία που ἔχει τὸ νὰ ἐλέγχει κανεὶς στρατιωτικὰ τὶς θαλάσσιες συγκοινωνίες.
- γ. οἱ δημηγορίες βρίσκονται σε ἀντιστοιχία με μεγάλα γεγονότα τοῦ πολέμου.
- δ. τὸ 6^ο καὶ 7^ο βιβλίο εἶναι ἀφιερωμένα στὰ *Κερκυραϊκά*.
- ε. ἐντοπίζονται γλωσσικὲς ιδιομορφίες, ὅπως ἡ χρῆση τῆς πρόθεσης *ξύν* ἀντὶ γὰρ *σύν* καὶ ἐς ἀντὶ γὰρ *εἰς*.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: *ἀπρόσκλητος*, *ἀποδεκτός*, *διαφορά*, *σχολεῖο*, *κατοικία*.

Μονάδες 10

11544

ΘΕΜΑ 163ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71-72.2

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ συγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρώσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγναν. Ἐν δὲ ταύτῃ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειον ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο έργο του Θουκυδίδη

- α. χρησιμοποιούνται λογικές μέθοδοι, όπως τα εἰκότα (= ενδείξεις και αποδείξεις).
- β. ο υπεύθυνος πολίτης υιοθετεί τη λογική και τη σύνεση και δεν παρασύρεται από τους δημαγωγούς.
- γ. οι δημηγορίες αποδίδουν την προσωπικότητα των ομιλητών αλλά δεν εκφράζουν τα κίνητρα και τους στόχους τους.
- δ. ακολουθείται το ενιαίο χρονολογικό σύστημα όλων των ελληνικών πόλεων-κρατών.
- ε. εντοπίζονται αρχαιότεροι τύποι λέξεων, όπως αἰεὶ ἀντὶ γὰρ αἰεί.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

Α	Β
1. καταφύγιο	α. δράσαντες
2. άγιος	β. βέλτιστα
3. δραματικός	γ. δέχεσθαι
4. βελτίωση	δ. ἡγεῖσθαι
5. δερματολόγος	ε. καταπεφευγότες
6. καθηγητής	
7. αποδοχή	

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 164ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 72-73**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὄσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθήνας. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἑλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρόθῃ, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ἔκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἡκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφότεροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ἐπισχνοόμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.» **Μονάδες 30**
2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. επικεντρώνεται στην πολιτική ιστορία.
- β. θεωρεῖ ὅτι ὁ Ἀγησίλαος ἀποτελεῖ τὸ πρότυπο τοῦ πολιτικοῦ ηγέτη.
- γ. θεωρεῖ ὅτι ἀκόμη καὶ μέσα στον εμφύλιο πόλεμο ὁ υπεύθυνος πολίτης μπορεῖ νὰ δείξει μετριοπάθεια καὶ ἀνώτερο ἦθος.
- δ. καταγράφει στο ἔργο του μόνο τὰ γεγονότα γιὰ τὰ ὁποῖα εἶχε προσωπικὴ γνώση καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα εἶχε κάνει ἐπίπονη ἐρευνα.
- ε. ἀκολούθησε τὸν τρόπο χρονολογικῆς ἐκθεσῆς τῶν γεγονότων ποὺ χρησιμοποίησε ὁ Ελλάνικος ὁ Μυτιληναῖος.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Α με τὴν ετυμολογικὰ συγγενή τῆς αρχαιοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Β. Δύο λέξεις στὴ στήλη Α περισσεύουν.

Α	Β
1. διαφυγή	α. ξυλλαβόντες
2. πρόσληψη	β. ἔπεισαν
3. κλητική	γ. κατέθεντο
4. πειθήνιος	δ. καταφεύγει
5. φυγεῖο	ε. παρακαλοῦντες
6. πίσσα	
7. ἀδιάθετος	

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 165ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 72-73**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγεὶς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον. Τῇ δ' ὕστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφότεροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζῦμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἠπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ... ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. δεν κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Κορινθίων και γι' αυτό εξορίστηκε.
- β. στη διάρκεια της εξορίας του επισκέπτεται τους χώρους των συγκρούσεων, για να συγκεντρώσει πληροφορίες για την ιστορική του έρευνα.
- γ. αναγνωρίζει ότι, όταν ξεσπούσε ο πόλεμος, οι αντίπαλοι βρίσκονταν στο ύψιστο σημείο της ακμής τους.
- δ. καταγράφει τα γεγονότα τόσο κατά θεματικές ενότητες όσο και κατά χρονολογική σειρά.
- ε. χρησιμοποιεί σύνθετα ρήματα και αντιθέσεις.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **συσχέτιση, διαμάχη, ικέτης, πρόληψη, πομπός.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 166ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ζυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. αποδοκίμαζε τον πολεμικό σχεδιασμό του Περικλή.
- β. το 424 π.Χ. ως στρατηγός κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Σπαρτιατών.
- γ. χρησιμοποιεί λογικές μεθόδους, όπως τα εἰκότα, τα σημεῖα και τα τεκμήρια.
- δ. θεωρεί ότι η λογική και η τύχη αποτελούν αξίες στις οποίες μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- ε. γράφει στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία ετυμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: παράλειψη, παραπομπή, διεύθυνση, πίστη, κατάθεση.

Μονάδες 10

11548

ΘΕΜΑ 167ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71.2-72

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ζυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ζυλλεγείς ἰδρῦθῃ, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. καταγόταν από αριστοκρατική οικογένεια και έλαβε λαμπρή μόρφωση.
- β. εξιστόρησε τα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου μέχρι το 404 π.Χ.
- γ. εντάσσει στο έργο του χρησμούς, φήμες, διαδόσεις, όπου δεν ήταν ο ίδιος αυτόπτης μάρτυρας.
- δ. θεωρεί ότι ο υπεύθυνος πολίτης διαθέτει μεταξύ άλλων *μετριοπάθεια* και *ανθρωπιά*.
- ε. διαιρεί το έτος σε θέρος (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων) και χειμώνα (4 μήνες κατά τους οποίους τα αντίπαλα στρατεύματα αποσύρονται στις βάσεις τους).

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *διαπόμπευση, σύμπραξη, συμφορά, σύλληψη, αποικία*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 168ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71.2-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της Σπάρτης.
- Το πρότυπο του ηγέτη για τον ιστορικό το ενσαρκώνει ο Περικλής.
- Η εξιστόρηση των γεγονότων από τον Θουκυδίδη γίνεται κατά θεματικές ενότητες.
- Στο 1^ο βιβλίο της *Ιστορίας* του ο Θουκυδίδης εκθέτει μεταξύ άλλων και την ιστορική του μέθοδο.
- Είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματα της *Ιστορίας* του Θουκυδίδη έχουν γραφεί μετά το 404 π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *αδιάφορος, άγονος, επιθετικός, συνοχή, πρόσληψη*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 169ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 74**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὐθις γίγνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῶν κεράμων καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δεῖλιν ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπῶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἢ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἐκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγето, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ... ἐν φυλακῇ ἦσαν»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδη

- α. η εξιστόρηση των γεγονότων διακόπτεται στο 411 π.Χ.
- β. οι δημηγορίες εκφράζουν τα κίνητρα και τους στόχους των ομιλητῶν αλλά δεν αποδίδουν τις ιδέες και το ἦθος τους.
- γ. εἶναι βέβαιο ὅτι ὀρισμένα τμήματά του ἔχουν γραφτεῖ μετά το 404 π.Χ.
- δ. ἡ γλῶσσα εἶναι ἡ λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αἰ. π.Χ.
- ε. ἡ συσσώρευση αιτιολογικῶν προσδιορισμῶν φανερώνει τὴν προσπάθεια τοῦ ιστορικοῦ νὰ φωτίσει τὰ αἰτίαι τῶν γεγονότων.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλή ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *γίγνεται, νικᾷ, ἰσχύι, ξυνεπελάβοντο, βάλλουσαι*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 170ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 73-74.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Τῇ δ' ὕστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἠπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι. Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλῆθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσai τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλην ὀψίαν, δέισαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δ' ὕστεραία ... ὑπομένουσai τὸν θόρυβον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή, αλλά δεν συμφωνούσε με τις βασικές αρχές του πολεμικού του σχεδιασμού.
- β. υποστήριζε ότι η επέμβαση των θεών μπορεί να επηρεάσει τις ιστορικές εξελίξεις.
- γ. προβάλλει την πλεονεξία και τη φιλοτιμία ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο.
- δ. εξιστορεῖ τα γεγονότα του πολέμου κατά χρονολογική σειρά.
- ε. διαιρεί ο ίδιος την Ιστορία του σε οκτώ βιβλία.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη λέξη** της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *Γενομένης, τροπῆς, κρατήσκειν, ἐπελθὼν, διαφθείρειεν.*

Μονάδες 10

11552

ΘΕΜΑ 171ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 75.1-75.4.1

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγεγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Λιευτρέτης Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δέωδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὁπλίταις· ζήμβασιν τε ἐπρασσε καὶ πείθει ὥστε ζυγχοῦσθαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρίναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκέειν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἥσσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ζυντεχάρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκείνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγεγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ... Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσασθαι»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- εἶχε εξουκειωθεί με τη μέθοδο και την έκφραση των μεγάλων σοφιστών.
- πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή και στην ορθότητα των βασικών αρχών του πολεμικού του σχεδιασμού.
- ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Γοργίας.
- ολοκλήρωσε την *Ιστορία* του με την καταγραφή των γεγονότων της Σικελικής εκστρατείας.
- έγραψε στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. πρόβατο	α. ἐπιγεγνομένη
2. γονιός	β. στρατηγός
3. διαγωγή	γ. ναυσὶ
4. επινόηση	δ. ζήμβασιν
5. πιστός	ε. πείθει
6. πιθάρι	
7. επίνειο	

Μονάδες 10

11553

ΘΕΜΑ 172ο Θουκυδίδου *Τατορία*, 3, 75.2-75.5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράζας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσαν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοῖς πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψεν. Καὶ ὁ μὲν συνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Λισιακόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὕπνους διανοοιμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβεν καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκόλυσε, διέρθειραν ἄν. Ὀρώντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γήγνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίην. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησι τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκάσσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι ... οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίην.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):
Ο Θουκυδίδης
α. απέτυχε ως στρατηγός να σώσει την Αμφίπολη από τους Σπαρτιάτες.
β. εξορίστηκε και για αυτόν τον λόγο δεν μπόρεσε να συνεχίσει την ιστορική του έρευνα.
γ. πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της αθηναϊκής δύναμης.
δ. παρά τις δυσκολίες κατόρθωσε να παραθέσει αυτολεξεί τους λόγους των πολιτικών κατά τη διάρκεια του πολέμου.
ε. ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Πρόδικος από την Ηλεία.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. ανάταση	α. πράζας
2. πειρατής	β. ἀποπλεύσασθαι
3. αποπομπή	γ. προστάται
4. διάπραξη	δ. καταλιπεῖν
5. σύμπλευση	ε. ξυμπέμψεν
6. υπόλοιπο	
7. διάσταση	

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 173ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 75.2-75.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιὲς διανοοιμένων τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκόλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὁρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησιν αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ... ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. εξορίστηκε από την Αθήνα εξαιτίας της αριστοκρατικής καταγωγής του.
- β. πίστευε ότι η λογική αποτελεί τη μόνη αξία, στην οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- γ. προβάλλει τον ανθρώπινο παραλογισμό ως το μόνο κίνητρο για τον πόλεμο.
- δ. για την ανεύρεση της αλήθειας στηρίχτηκε μόνον στη μελέτη επίσημων κειμένων.
- ε. χρησιμοποιεί αρχαιότερους τύπους λέξεων, όπως *ὠφελία* αντί για *ὠφέλεια*.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *έλλειψη, πρόλογος, δέος, μυθώδης, πρόσληψη*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 174ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 74.3-75.4.1**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὥς ἐκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν. Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διεπρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναὺς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναὺς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ ... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι·»

Μονάδες 30

11555

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης στο κείμενό του	α. δεν κάνει χρήση σχημάτων λόγου (πάρισον, ομοιοτέλεuton).
	β. αποφεύγει τη συνεχή χρήση αντιθέσεων.
	γ. κάνει χρήση ετερόπτωτων προσδιορισμών και περίπλοκης σύνταξης.
2. Χαρακτηριστικά του υψηλού λογοτεχνικού ύφους του Θουκυδίδα δ ε ν είναι	α. οι μακρές περίοδοι λόγου.
	β. οι σύντομες περίοδοι λόγου.
	γ. τα εντυπωσιακά ρητορικά σχήματα.
3. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές από τους αναγνώστες και τους μελετητές του	α. για την αμεροληψία του στην έκθεση των γεγονότων.
	β. για το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.
	γ. για τη λογοτεχνική πλαισίωση της ιστορίας.
4. Ο Θουκυδίδης διακόπτει την εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου	α. το έτος 404 π.Χ.
	β. το έτος 409 π.Χ.
	γ. το έτος 411 π.Χ.
5. Η εποχή που ο Θουκυδίδης συγγράφει το έργο του είναι	α. κατά τους Μηδικούς πολέμους.
	β. κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.
	γ. μετά τη μάχη στα Λεύκτρα.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **κράτος, αλήθεια, πρόγονος, διαμονή, προνόμιο.**

Μονάδες 10

11556

ΘΕΜΑ 175ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.1-81.3

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεύσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς ... εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον·»

Μονάδες 30

11556

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακά με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης ως προς τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων	α. δεν ακολουθεί τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Ελλάνικος ο Μυτιληναίος.
	β. εξιστορεί τα γεγονότα κατά χρονολογική σειρά.
	γ. εξιστορεί τα γεγονότα κατά θεματικές ενότητες.
2. Ο Θουκυδίδης διακόπτει την εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου	α. το έτος 404 π.Χ.
	β. το έτος 409 π.Χ.
	γ. το έτος 411 π.Χ.
3. Η γλώσσα του Θουκυδίδη είναι	α. η λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5 ^{ου} αι. π.Χ.
	β. η λεγόμενη «νέα αττική».
	γ. η λεγόμενη «απλοποιημένη αττική».
4. Χαρακτηριστική γλωσσική ιδιομορφία του Θουκυδίδη είναι	α. η χρήση του τύπου της πρόθεσης <i>εἰς</i> αντί <i>ἐς</i> .
	β. η χρήση του τύπου της πρόθεσης <i>ζύν</i> αντί <i>σύν</i> .
	γ. το αρχαιότερο σύμπλεγμα <i>τι</i> αντί <i>σσ</i> .
5. Ο Θουκυδίδης στο κείμενό του	α. δεν κάνει χρήση σχημάτων λόγου (πάρισον, ομοιοτέλεuton).
	β. αποφεύγει τη συνεχή χρήση αντιθέσεων.
	γ. κάνει χρήση ετερόπτωτων προσδιορισμών και περίπλοκης σύνταξης.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *ανευθυνότητα, γεωπόνος, ευαίσθητος, πρόσληψη, στρατηγός*.

Μονάδες 10

11557

ΘΕΜΑ 176ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.1-81.3

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίην ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ἀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολέμιων οἰχομένας, λαβόντες ταύς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ὥς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαῖκόν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσθῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πενήκοντα ἀνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐτείσθησαν, ὥς ἐόρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... κατέγνωσαν πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η εποχή που ο Θουκυδίδης συγγράφει το έργο του είναι	α. κατά τους Μηδικούς πολέμους. β. κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.
2. Ο Θουκυδίδης για τα γεγονότα της εποχής του Πελοποννησιακού πολέμου συμπεριέλαβε πληροφορίες	α. για όσα γεγονότα είχε προσωπική γνώση. β. για ό,τι νόμιζε ο ίδιος σωστό.
3. Οι δημηγορίες στο έργο του Θουκυδίδη	α. βρίσκονται σε αναντιστοιχία με τα μεγάλα γεγονότα του πολέμου. β. βρίσκονται σε αντιστοιχία μεταξύ τους με το σχήμα θέση - αντίθεση.
4. Στις δημηγορίες (παρουσίαση των απόψεων, δομή, επιχειρηματολογία)	α. φαίνεται και η ικανότητα του ιστορικού να αναλύει τα γεγονότα και το βάθος της σκέψης του. β. αναδεικνύονται οι συγκλίσεις των πολιτικών και στρατιωτικών θέσεων των ομιλητών.
5. Στην προσπάθεια του Θουκυδίδη για χρονολογική ακρίβεια στην έκθεση των γεγονότων	α. οι δυσκολίες ήταν μεγάλες. β. βοήθησε το γεγονός ότι οι ελληνικές πόλεις-κράτη είχαν ενιαίο χρονολογικό σύστημα.

Μονάδες 10

11557

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. ανάβαση	α. περιεκομίζοντο
2. ανάκτηση	β. λάβοιεν
3. συγκομιδή	γ. απέκτεινον
4. άγνωστος	δ. έσβήναι
5. σύλλογισμός	ε. κατέγνωσαν
6. ζιζανιοκτόνο	
7. σύλληψη	

Μονάδες 10

11558

ΘΕΜΑ 177ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.3-81.5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώραν τὰ γινόμενα, διέφθαιρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλσύντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ὡς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐζήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες ταῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίᾳς ἐχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἶον φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ γήνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ζυνέβη καὶ ἐτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δὲ τινες καὶ περιουικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»
Μονάδες 30
2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση ἀπὸ τῆς στήλης Β που συμπληρώνει ὀρθά τὸ νόημά της.

A	B
1. Για τον Θουκυδίδη το πρότυπο του ηγέτη ενσαρκώνει	α. ο Αλκιβιάδης.
	β. ο Λύσανδρος.
	γ. ο Περικλής.
2. Ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται από	α. ενδιαφέρον για το συμφέρον της πόλης.
	β. ανώτερο ἥθος και ανθρωπιά.
	γ. ὅλα τα παραπάνω.
3. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη είναι	α. η εστίαση σε συγκεκριμένα γεγονότα.
	β. η τάση για γενίκευση.
	γ. η ἔμφαση στις λεπτομέρειες.
4. Η συγγραφή του έργου του Θουκυδίδη δεν χαρακτηρίζεται από	α. υποκειμενικότητα.
	β. εὐκρίνεια.
	γ. αμεροληψία.
5. Χαρακτηριστικό του ύφους του Θουκυδίδη είναι η	α. η επιγραμματική διατύπωση.
	β. η χρήση απλών ρημάτων.
	γ. η τάση για απλούστευση.

Μονάδες 10

11558

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** της αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. ερώτηση	<i>α. ἱκετῶν</i>
2. επιμερισμός	<i>β. ἐώρων</i>
3. αφιέρωση	<i>γ. διέφθειρον</i>
4. άφθαρτος	<i>δ. ἱερῶ</i>
5. ικεσία	<i>ε. ἡμέρας</i>
6. αόρατος	
7. εφημερίδα	

Μονάδες 10

11559

ΘΕΜΑ 178ο Θουκυδίδου Τετορβίαι, 3, 81.2-81.4

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῖσαι κελεύσαντες ὥς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβουεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπίσθησαν, ὥς ἔωραν τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῇ ἱερᾷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδόναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ὥς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρεμένει, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένους ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση ἀπὸ τὴ στήλη Β που συμπληρώνει ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Για τὴ συγγραφὴ τοῦ ἔργου τοῦ ο Θουκυδίδης χρησιμοποιεῖ	α. ἀποδείξεις καὶ ἐρευνητικὰ συμπεράσματα. β. εἰκασίες. γ. τὸ ἔργο παλαιότερων ιστορικῶν.
2. Στὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδη δίνονται ἀπαντήσεις γιὰ	α. τὶς αφορμὲς τοῦ πολέμου. β. τὰ βαθύτερα αἷτια τοῦ πολέμου. γ. ὅλα τὰ παραπάνω.
3. Τὸ ενδιαφέρον τοῦ Θουκυδίδη γιὰ τὴν κατανόηση τοῦ πολέμου επικεντρώνεται	α. στὴν κοινωνικὴ ἀνθρωπολογία. β. στὴν πολιτικὴ ιστορία. γ. στὴ στρατιωτικὴ ιστορία.
4. Κατὰ τὴν ἀποψη τοῦ Θουκυδίδη ἡ βαθύτερη αἷτια τοῦ πολέμου ἦταν	α. ἡ ηγεμονικὴ δύναμη τῆς Ἀθῆνας. β. ἡ ἀνάπτυξη τῆς Σπάρτης. γ. ἡ στρατηγικὴ θέση τῆς Κέρκυρας.
5. Σύμφωνα με τὸν ιστορικό, ἡ μόνη δύναμη στὴν ὁποία μπορεῖ νὰ στηριχθεῖ ὁ ἄνθρωπος εἶναι	α. οἱ θεοί. β. ἡ λογικὴ. γ. ἡ στρατιωτικὴ υποσχὴ.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη λέξη** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλή ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *περιεκομίζοντο, ἀπέκτεινον, ἐκβιβάζοντες, ὑποσχεῖν, κατέγνωσαν.*

Μονάδες 10

11560

ΘΕΜΑ 179ο Θουκυδίδου *Τατορία*, 3, 81.2-81.4

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλευούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι καλεῖσαντες ὥς ἐπλήρυσαν ἐς τὸν Ὑλλαιῶν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβουεν, ἀπέκτενον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσθῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέσθησαν, ὥς εἶραον τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀτήχοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδόναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ὥς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐρόντευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση ἀπὸ τὴ στήλη Β που συμπληρώνει ορθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε	α. στον δῆμο Ἀλιμο τῆς Ἀττικῆς. β. στη Θράκη. γ. στη Βοιωτία.
2. Ο Θουκυδίδης ἦταν εξοικειωμένος με τὴν ἐκφραση καὶ τὴ μέθοδο	α. τῶν μεγάλων τραγικῶν. β. τοῦ ρήτορα Ἀντιφάντα. γ. τῶν σοφιστῶν Πρόδικου καὶ Γοργία.
3. Ἡ οικογένεια τοῦ Θουκυδίδη συνδεόταν παραδοσιακά	α. με τοὺς δημοκρατικούς. β. με τοὺς ολιγαρχικούς. γ. με τοὺς αριστοκρατικούς.
4. Ο Θουκυδίδης ὡς στρατηγὸς ηγήθηκε τῶν Ἀθηναίων	α. στὴ ναυμαχία στοὺς Ἀγῶς Ποταμούς. β. στὴ μάχη τῆς Ἀμφίπολης. γ. στὴ ναυμαχία τῶν Ἀργινουσῶν.
5. Τὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδη	α. ολοκληρώθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο. β. διακόπηκε στὸ 414 π.Χ. γ. τὸ ολοκλήρωσε ὁ Ξενοφάντας.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη λέξη** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλή ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *διέφθειρον, ἱερῷ, παρέμεινε, δοκοῦντας, ἐρόντευον.*

Μονάδες 10

11561

ΘΕΜΑ 180ο Θουκυδίδου Ιστορίας, 3, 81.2-81.4

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι καλεῦσαντες ὥς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαικὸν λιμένα, ἐν ᾧσιν περικομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβουεν, ἀπέκτεινον καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσθῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐόραον τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀτήχοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἑπτὰ, ὥς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμενε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐρόντευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ἀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ἀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε νὰ συμπληρώνεται ορθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Ο πολεμικὸς σχεδιασμὸς τοῦ Περικλῆ περὶ λαμβάνει	α. ἀμυνα στὴ θάλασσα, ἐπίθεση στὴν ξηρὰ. β. ἀμυνα στὴν ξηρὰ, ἐπίθεση στὴ θάλασσα.
2. Τὸ ιστορικὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδη	α. οὐλοκληρώθηκε. β. ἐμεῖνε ἡμιτελές.
3. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ἡ βαθύτερη αἰτία τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἦταν	α. ἡ ἀνάπτυξη, οὐκονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ, τῆς αθηναϊκῆς δύναμης. β. ἡ ἀνάπτυξη, οὐκονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ, τῆς σπαρτιατικῆς δύναμης.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ἡ τύχη εἶναι	α. υπερφυσικὴ δύναμη. β. ἐξελίξεις ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τις προβλέψει ὁ ἄνθρωπος.
5. Βασικὸ χαρακτηριστικὸ τῆς σκέψης καὶ τῆς μεθόδου τοῦ Θουκυδίδη ἀποτελεῖ	α. ἡ τάση γιὰ γενίκευση. β. ἡ τάση γιὰ ἀπλοῦστευση.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο ποὺ σας δίνεται μία ετυμολογικὰ συγγενὴ λέξη γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: ἀπόπλους, ἀνάληψη, ἀνανδρία, διορατικός, ἐπίμονος.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 181ο Θουκυδίδου Τστορία, 3, 71-72**A. KEIMENO**

Αράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μὴ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἡνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπρασμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυγόντας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἑλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰριομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀσφόραλιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐκ ἐπεὶ οἱ πολλοὶ ἔκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Αράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- ανήκε στην πολιτική παράταξη των δημοκρατικών.
- περιέγραψε τον λοιμό με βάση και την προσωπική του εμπειρία.
- με την εξορία του από την Αθήνα στερήθηκε πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την πολιτική ζωή της πόλης.
- θεωρεί ότι η ανάδειξη της Αθήνας σε ηγεμονική δύναμη οδήγησε στον πόλεμο.
- καταγράφει τον Πελοποννησιακό πόλεμο από την αρχή ως το τέλος του.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. ζυγκαλέσαντες	α. κλίση
2. πράσσειν	β. ἐλλιμενισμός
3. ἔχοντες	γ. λήμμα
4. λιμένα	δ. κατάλυμα
5. κατέλαβον	ε. πρακτορεῖο
	ζ. ἐπίκληση
	η. κάτοχος

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 182ο Θουκυδίδου Ιστορίας, 3, 71-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Αράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγαλλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μῆ νῆϊ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρόσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθήνας. Ἐν δὲ ταύτῃ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίαν πρέσβειων ἐπιτίθενται τῇ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰρικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύσθαι, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐδὲρ οἱ πολλοὶ ἔκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπείρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπείρον.» **Μονάδες 30**
2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθὰ το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε ἀπὸ πλούσια	α. δημοκρατικὴ οἰκογένεια.
	β. αριστοκρατικὴ οἰκογένεια.
2. Μετὰ τὴ στρατιωτικὴ ἀποτυχία στὴν Ἀμφίπολη ὁ Θουκυδίδης	α. ἐπέστρεψε στὴν Αθήνα.
	β. ἐξορίστηκε.
3. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ να στηριχθεῖ μόνο	α. στὴν τύχη.
	β. στὴ λογικὴ.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ὁ υπεύθυνος πολίτης οφείλει να δείχνει	α. μετριοπάθεια καὶ ἀνώτερο ἦθος.
	β. πλεονεξία καὶ φιλοτιμία.
5. Ο Θουκυδίδης μορφώθηκε με τὴν αναθεωρητικὴ ορμὴ καὶ τὴ ρητορικὴ δεινότητα	α. τοῦ Σωκράτη.
	β. τῶν σοφιστῶν.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στὴ Νέα Ελληνικὴ, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιεῖται με διαφορετικὴ σημασία ἀπὸ αὐτὴν ποὺ ἔχει στο ἀρχαῖο κείμενο: ἡσυχάζοντας, νεωτερίζοντας, πράγματα, δῆμος, ἀγορὰν. Μπορεῖτε να τὴ χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμὸ, γένος, ἐγκλίση, χρόνος).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 183ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Αράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μὴ νῆϊ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πόλεμον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρώσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μὴδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ ταύτῃ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Αράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθὰ το νόημά της. Τρεῖς φράσεις τῆς στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης ἔλαβε λαμπρὴ μὀρφωση με δασκάλους	α. τὴν αμεροληψία καὶ τὸ βάθος τοῦ προβληματισμοῦ τοῦ.
2. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη δὲν ἐπεμβαίνουν σὲς ἱστορικὲς ἐξελίξεις	β. τὸν φιλόσοφο Ἀναξαγόρα καὶ τὸν ρήτορα Ἀντιφώντα.
3. Σε ἀρκετὰ σημεῖα τοῦ ἔργου τοῦ ο Θουκυδίδης προβάλλει ὡς βασικὰ κίνητρα γιὰ τὸν πόλεμο	γ. τὴν πλεονεξία καὶ τὴ φιλοτιμία.
4. Ο Θουκυδίδης ἀκολούθησε τὸν τρόπο χρονολογικῆς ἐκθεσης ποὺ χρησιμοποίησε	δ. ὁ Ἡρόδοτος.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σὲ ὅλες τὲς ἐποχὲς γιὰ	ε. ὁ Ἑλλάνικος ὁ Μυτιληναῖος.
	ζ. οἱ θεοὶ ἢ ἡ τύχη.
	η. τὸν ἰατρό Ἰπποκράτη καὶ τὸν πολιτικό Περικλή.
	θ. τὴν ἀπλότητα τοῦ ὅρους τοῦ.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τὲς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου, νὰ γράψετε ἓνα σύνθετο ὁμόρριζο οὐσιαστικό τῆς Νέας Ἑλληνικῆς: *Αράσαντες, εἶπον, δέχεσθαι, ἠνάγκασαν, πέμπουσι.*

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 184ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 72-73**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθήνας. Ἐν δὲ τούτῳ πῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἔλθοισης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθῃ, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ἑσπεραίᾳ ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέρω, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπασχομένους· καὶ τῷ μὲν δήμῳ πῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμιχον, τοῖς δ' ἐπείρου ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπικούροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.» **Μονάδες 30**
2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε νὰ συμπληρώνεται ὀρθά τὸ νόημά της. Τρεῖς φράσεις τῆς στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Βαθύτερη αἰτία τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου εἶναι κατὰ τὸν Θουκυδίδη	α. ἡ πλεονεξία καὶ ἡ φιλοτιμία τῶν δημαγωγῶν.
2. Τὸ πρότυπο τοῦ ηγέτη ποῦ ἐνσαρκώνει ὁ Περικλῆς χαρακτηρίζεται μεταξύ ἄλλων	β. ἡ οικονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἀνάπτυξη τῆς Ἀθήνας.
3. Ὁ υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται καὶ	γ. ἀπὸ πολιτικὴ οὐξοδέρκεια καὶ πολιτικὸ θάρρος.
4. Ἡ μόνη ἀξία στὴν ὁποία μπορεῖ νὰ στηριχθεῖ ὁ ἄνθρωπος εἶναι κατὰ τὸν Θουκυδίδη	δ. ἡ δύναμη.
5. Τὸ ἱστορικὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδη χαρακτηρίζεται	ε. ἡ λογικὴ.
	ζ. ἀπὸ τὴν χρῆση τῆς σύνθεσης καὶ τῆς λογικῆς.
	η. ἀπὸ ἀμεροληψία στὴν ἐκθεσὴ τῶν γεγονότων.
	θ. ἀπὸ τὴν ἀελότητα τοῦ ὅφους.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο ποῦ σας δίνεται μία **ομόρριξη λέξη** γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: **πεποιθήση, σχετικὸς, ἀδιαπραγμάτευτος, ἰκανός, ἐκπομπή.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 185ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 72-73**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθήνας. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἑλθοῦσας τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίαν πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθῃ, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα ἔχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέρω, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ἐπισχνοῦμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἐτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ... ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε νὰ συμπληρώνεται ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Μία ἀπὸ τις βασικὲς προϋποθέσεις γιὰ τὴ συγκρότηση ἐνὸς ἰσχυροῦ στρατιωτικὰ κράτους κατὰ τὸν Θουκυδίδη ἦταν	α. ἡ κυριαρχία στὴ στεριά.
	β. ἡ κυριαρχία στὴ θάλασσα.
2. Εἶναι βέβαιο ὅτι ὁ Θουκυδίδης	α. ἐξῆσε ἕως τὸ τέλος τοῦ πολέμου.
	β. πέθανε πρὶν τὸ τέλος τοῦ πολέμου.
3. Ἡ προσπάθεια τοῦ Θουκυδίδη γιὰ κριτικὴ ἀπόδειξη τῶν θέσεών του θυμίζει ἐντονα	α. τὴν επιχειρηματολογία τῶν σοφιστῶν.
	β. τὴν επιχειρηματολογία τῶν ρητόρων.
4. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐξόρισαν τὸν Θουκυδίδη, διότι	α. δὲν μπόρεσε νὰ σώσει τὴν Ἀμφίπολη.
	β. ἀκολούθησε τὸν Ἀγησίλαο σὲ στρατιωτικὲς επιχειρήσεις.
5. Δὲν εἶναι ὀρθὸ νὰ χαρακτηρίζουμε τὸν Θουκυδίδη	α. ρεαλιστὴ.
	β. απαισιόδοξο.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο ποὺ σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς νέας ἐλληνικῆς: **ἀπιστος, κατάθεση, κέτης, προληπτικός, μέτοικος.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 186ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκάλεσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μὴ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πόλεμον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὡς ξενέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπορευότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Κατά τον Θουκυδίδη, η βαθύτερη αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν	α. η στρατιωτική και οικονομική ανάπτυξη της Αθήνας.
	β. η στρατιωτική και οικονομική ανάπτυξη της Σπάρτης.
2. Η επικέντρωση του ενδιαφέροντος του Θουκυδίδη γίνεται	α. στη στρατιωτική ιστορία.
	β. στην πολιτική ιστορία.
3. Ο πατέρας του Θουκυδίδη είχε οικογενειακούς δεσμούς	α. με τον βασιλιά της Θράκης.
	β. με τον βασιλιά της Μακεδονίας.
4. Η εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου από τον Θουκυδίδη σταματά	α. το 411 π.Χ.
	β. το 413 π.Χ.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές	α. για την αμεροληψία του.
	β. για την καθαρότητα των νοημάτων.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριξη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ναυπηγείο, καθησυχαστικός, πράκτορας, κατάληψη, επιθετικός.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 187ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71.2-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ζυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεί καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἔλθοῦσας τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῇ δῆμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὗπερ οἱ πολλοὶ ἔβκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνικὴ τὸ απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε νὰ συμπληρώνεται ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης εξιστορεῖ τὰ γεγονότα	α. κατὰ χρονολογικὴ σειρά.
	β. κατὰ θεματικὴ ἐνότητα.
2. Το ἔργο του Θουκυδίδη γιὰ τὸν Πελοποννησιακὸ πόλεμο	α. ἐμείνε ἠμιτελές.
	β. εἶναι ολοκληρωμένο.
3. Ο Θουκυδίδης ἀπέτυχε νὰ ἀντιμετωπίσει τοὺς Σπαρτιάτες	α. στὶς Ἀργιναύσας.
	β. στὴν Ἀμφίπολη.
4. Ἡ γλῶσσα του Θουκυδίδη εἶναι	α. ἡ «ἀρχαία αττικὴ» τοῦ 5 ^{ου} αἰ. π.Χ.
	β. ἡ «ἀπλοποιημένη αττικὴ».
5. Ἡ οικογενειακὴ παράδοση τοῦ Θουκυδίδη συνδεόταν	α. με τοὺς ἀριστοκρατικούς.
	β. με τοὺς δημοκρατικούς.

Μονάδες 10

3. Γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου, νὰ γράψετε ἓνα ὁμόρριζο οὐσιαστικὸ τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλὸ ἢ σύνθετο: *ζυνέφερε*, *πείσοντας*, *πράσσειν*, *έχοντες*, *έβκουν*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 188ο Θουκυδίδου Ιστορία, 3, 71.2-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Πέρμποροι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυρότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πρᾶσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἐπείσαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἑλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειαν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αἰφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρόθῃ, καὶ τὸν Ὑλλαικὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ἔβκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθὰ το νόημά της.

A	B
1. Οἱ δημηγορίες ἦταν λόγοι που ἐκφωνήθηκαν	α. κατὰ τὴ διάρκεια τῶν πολεμικῶν επιχειρήσεων. β. μετὰ τὸ τέλος τῶν πολεμικῶν επιχειρήσεων.
2. Στὴν ἐποχὴ τοῦ Θουκυδίδη οἱ ἐλληνικὲς πόλεις-κράτη	α. εἶχαν κοινὲς ὀνομασίες γιὰ τοὺς μῆνες τοῦ σεληνιακοῦ ἐτους. β. εἶχαν διαφορετικὲς ὀνομασίες γιὰ τοὺς μῆνες τοῦ σεληνιακοῦ ἐτους.
3. Ἡ διαίρεση τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδη σε 8 βιβλία	α. εἶναι μεταγενέστερη. β. ἐγένε ἀπὸ τὸν ἴδιο.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη οἱ θεοὶ	α. ἐπεμβαίνουν στὶς ἱστορικὲς ἐξελίξεις. β. δὲν ἐπεμβαίνουν στὶς ἱστορικὲς ἐξελίξεις.
5. Ὁ Θουκυδίδης θέτει ὡς χρονικὸ σημεῖο ἐκρήξης τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου	α. τὴν εἰσβολὴ τῶν Θηβαίων στὶς Πλαταιές. β. τὴν ἐπίθεση τῶν Σπαρτιατῶν στὶς ἐπαρχίες τῆς Ἀθήνας.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: **φορεῖο, περίληψη, κατάθεση, σχέση, οικισμός.**

Μονάδες 10

11571

ΘΕΜΑ 189ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 74

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νυκτὴ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναικες αὐτοῖς τολμηροῦς ζυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκῶν τῷ καράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένονσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δεύλην ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αἰσθοβαεὶ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφῶς διαφθείρειν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκίας οὔτε ἀλλοτρίας, εἴς τε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρουν κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρήναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένητο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὥς ἐκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγето, καὶ τῶν ἐπικαύρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ... ἐν φυλακῇ ἦσαν»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθὰ το νόημά της.

A	B
1. Ἡ πορεία σκέψης τοῦ Θουκυδίδη εἶναι	α. ἀπὸ το συγκεκριμένο στο γενικό. β. ἀπὸ το γενικό στο συγκεκριμένο.
2. Ὁ Θουκυδίδης διαιρεῖ το ἔτος	α. σε θέρος (8 μῆνες) καὶ σε χειμῶνα (4 μῆνες). β. σε θέρος (4 μῆνες) καὶ σε χειμῶνα (8 μῆνες).
3. Για τὸν Θουκυδίδη τα βασικά κίνητρα για τὸν πόλεμο εἶναι	α. ἡ φιλαρχία καὶ ἡ ἀγάπη για τὴν πατρίδα. β. ἡ πλεονεξία καὶ ἡ φιλοτιμία.
4. Χαρακτηριστικά τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδη εἶναι	α. οἱ ετερόπτετοι προσδιορισμοὶ καὶ ὁ μακροπερίοδος λόγος. β. οἱ ομοιόπτετοι προσδιορισμοὶ καὶ ὁ μικροπερίοδος λόγος.
5. Ὁ Θουκυδίδης ἔλαβε σπουδαία μόρφωση με δασκάλους	α. τὸν φιλόσοφο Ἀναξαγόρα καὶ τὸν ρήτορα Ἀντιφάντα. β. τὸν φιλόσοφο Ἀναξίμανδρο καὶ τὸν ρήτορα Ἀντισθένη.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου, να γράψετε ἓνα ὁμόρριζο ουσιαστικό τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπὸ ἢ σύνθετο: βάλλουσαι, ὑπομένονσαι, κρατήσκειν, ἐμπιπρᾶσι, κατεκαύθη.

Μονάδες 10

11572

ΘΕΜΑ 190ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 73-74.2

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἠκραβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέρωι, τοὺς δοῦλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπασχνομένοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἐπείροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι. Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὐτῆς γίγνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλῆθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δαίλῃν ὄψιαν, δέξαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθεύρειν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἢ ἔραδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρῳν κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπιφορὸς ἐς αὐτήν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ... ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης πίστευε ὅτι ἡ τύχη εἶναι	α. ἀπρόβλεπτες συγκυρίες.
	β. υπερφυσική δύναμη.
2. Η οικογενειακή παράδοση τοῦ Θουκυδίδη συνδεόταν	α. με τοὺς ἀριστοκρατικούς.
	β. με τοὺς δημοκρατικούς.
3. Για τον Θουκυδίδη ἡ μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεῖ ὁ ἄνθρωπος εἶναι	α. ἡ ἠθική.
	β. ἡ λογική.
4. Ο Θουκυδίδης ἀκολούθησε τον τρόπο χρονολογικῆς σύνθεσης	α. τοῦ Θαλή τοῦ Μιλήσιου.
	β. τοῦ Ελλάνικου τοῦ Μυτιληναίου.
5. Η ὀρθότητα τῆς ἀποφῆς τοῦ Περικλή για αυτοκυριαρχία πολιτικόν και πολιτῶν ἀποδεικνύεται	α. στην ἐκστρατεία στη Σικελία.
	β. στη ναυμαχία στοὺς Αιγὸς Ποταμούς.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, ὅπου ἡ συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιεῖται με διαφορετικὴ σημασία ἀπὸ αὐτὴν που ἔχει στο ἀρχαῖο κείμενο: *δῆμος*, *κρατήσκειν*, *ἀγορᾶς*, *ξυνοικίας*, *χρήματα*. Μπορεῖτε να τὴ χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή τῆς (μέρος τοῦ λόγου, πτώση, ἀριθμὸς, γένος, ἐγκλίση, χρόνος).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 191ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 75.1-75.4.1**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίους ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ζυγωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράζας ἐμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ... Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράζας ἐμελλεν ἀποπλεύσεσθαι.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Η οικογενειακή παράδοση του Θουκυδίδη τον συνέδεε με την πολιτική παράταξη των δημοκρατικών.
- β. Η τάση για γενίκευση αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη.
- γ. Για την ανεύρεση της αλήθειας ο Θουκυδίδης στηρίχτηκε μόνον στην αυτοψία.
- δ. Οι δημηγορίες είναι λόγοι πολιτικών και στρατιωτικών κατά την προετοιμασία του πολέμου ή κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων.
- ε. Το έργο του Θουκυδίδη διαιρείται σε οκτώ βιβλία.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριξη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *αγωγός, κρίσιμος, ταραχοποιός, ελλιπής, δειλός.*

Μονάδες 10

11574

ΘΕΜΑ 192ο Θουκυδίδου *Ιστορία*, 3, 75.2-75.5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πρόζας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσαν τι ἐν κινήσει ὄντων οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοῖς πληρύναντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυγέμεναι. Καὶ ὁ μὲν ζυγεώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπίσθεσις ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ἡμέας διανοοιμένων τῇ τοῦ μὴ ζυγεῖν ἀπιστίᾳ, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέρθειραν ἄν. Ὅρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γήνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησι τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκείσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι ... οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδου

- α. ο Περικλῆς αποτελεί τὸ πρότυπο τοῦ ηγέτη, ἐπειδὴ, μεταξύ ἄλλων, ἔλεγε τὴν ἀλήθεια στον λαό.
- β. ἡ φράση *μέγα τὸ τῆς θαλάσσης κράτος* δηλώνει τὴ σημασία που ἔχει τὸ να ελέγχει κανεῖς στρατιωτικὰ τὶς θαλάσσιες συγκοινωνίες.
- γ. οἱ δημηγορίες βρίσκονται σε ἀντιστοιχία με μεγάλα γεγονότα τοῦ πολέμου.
- δ. τὸ 6^ο καὶ 7^ο βιβλίο εἶναι ἀφιερωμένα στα *Κερκυραϊκά*.
- ε. ἐντοπίζονται γλωσσικὲς ιδιομορφίες, ὅπως ἡ χρῆση τῆς πρόθεσης *ζύν* ἀντὶ γὰρ *σύν* καὶ *ἐς* ἀντὶ γὰρ *εἰς*.

Μονάδες 10

3. Να ἀντιστοιχίσετε καθεμία ἀρχαιοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Α με τὴν ἐτυμολογικὰ συγγενὴ τῆς νεοελληνικῆς λέξης τῆς στήλης Β. Δύο λέξεις τῆς στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. καταλιπεῖν	α. υπόλειμμα
2. ἀνίστη	β. κατάληψη
3. διανοοιμένων	γ. κόμιστρο
4. ὁρῶντες	δ. ἐπανάσταση
5. διακομίζει	ε. ἀναστολή
	ζ. κατανόηση
	η. διορατικός

Μονάδες 10

11575

ΘΕΜΑ 193ο Θουκυδίδου Τιστορία, 3, 75.2-75.5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὦσιν οἱ ἐναντίοι. Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληροῦσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψεν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Λισσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπίσθεϊς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιὲς διανοοιμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκόλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὁρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γίγνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστασθαι τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκείσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ... ἐκείσε αὐτοῖς διεπέμπετο.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδη

- χρησιμοποιούνται λογικὲς μέθοδοι, ὅπως τα εἰκότα (= ἐνδείξεις καὶ ἀποδείξεις).
- ο ὑπεύθυνος πολίτης υιοθετεῖ τὴ λογικὴ καὶ τὴ σύνεση καὶ δὲν παρασύρεται ἀπὸ τοὺς δημαγωγούς.
- οι δημηγορίες ἀποδίδουν τὴν προσωπικότητα τῶν ομιλητῶν ἀλλὰ δὲν ἐκφράζουν τὰ κίνητρα καὶ τοὺς στόχους τοὺς.
- ἀκολουθεῖται τὸ ἐνιαῖο χρονολογικὸ σύστημα ὅλων τῶν ἐλληνικῶν πόλεων-κρατῶν.
- ἐντοπίζονται ἀρχαιότεροι τύποι λέξεων, ὅπως αἰεὶ ἀντὶ γὰρ αἰεὶ.

Μονάδες 10

3. Να ἀντιστοιχίσετε καθεμία ἀρχαιοελληνικὴ λέξη τῆς στήλης Α με τὴν ἐτυμολογικὰ συγγενή τῆς νεοελληνικῆς λέξης τῆς στήλης Β. Δύο λέξεις τῆς στήλης Β περισσεύουν.

Α	Β
1. καταλιπεῖν	α. διάλειμμα
2. ἀνίστη	β. κατάληψη
3. διανοοιμένων	γ. κόμιστρο
4. ὁρῶντες	δ. διάσταση
5. διακομίζει	ε. ἀναστολή
	ζ. προνοητικὸς
	η. διορατικὸτητα

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 194ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 74.3-75.4.1**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν. Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἐπρασσε καὶ πείθει ὥστε ζυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναὺς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοῖς πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναὺς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ ... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. επικεντρώνεται στην πολιτική ιστορία.
- β. θεωρεῖ ὅτι ὁ Ἀγησίλαος ἀποτελεῖ τὸ πρότυπο τοῦ πολιτικοῦ ηγέτη.
- γ. θεωρεῖ ὅτι ἀκόμη καὶ μέσα στον ἐμφύλιο πόλεμο ὁ υπεύθυνος πολίτης μπορεῖ νὰ δείξει μετριοπάθεια καὶ ἀνώτερο ἥθος.
- δ. καταγράφει στο ἔργο του μόνο τὰ γεγονότα γιὰ τὰ ὁποῖα εἶχε προσωπικὴ γνώση καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα εἶχε κάνει ἐπίπονη ἐρευνα.
- ε. ἀκολούθησε τὸν τρόπο χρονολογικῆς ἐκθέσεως τῶν γεγονότων πού χρησιμοποίησε ὁ Ελλάνικος ὁ Μυτιληναῖος.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου, νὰ γράψετε ἓνα ὁμόρριζο ουσιαστικὸ τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλὸ ἢ σύνθετο: *κεκρατηκότος, λαθόντες, πείθει, κρῖναι, νομίζειν.*

Μονάδες 10

11577

ΘΕΜΑ 195ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.1-81.3

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πενήτηντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς ... εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. δεν κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Κορινθίων και γι' αυτό εξορίστηκε.
- β. στη διάρκεια της εξορίας του επισκέπτεται τους χώρους των συγκρούσεων, για να συγκεντρώσει πληροφορίες για την ιστορική του έρευνα.
- γ. αναγνωρίζει ότι, όταν ξεσπούσε ο πόλεμος, οι αντίπαλοι βρίσκονταν στο ύψιστο σημείο της ακμής τους.
- δ. καταγράφει τα γεγονότα τόσο κατά θεματικές ενότητες όσο και κατά χρονολογική σειρά.
- ε. χρησιμοποιεί σύνθετα ρήματα και αντιθέσεις.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: *ἐκομίζοντο*, *προσπλεούσας*, *ἤγαγον*, *ἀπέκτεινον*, *ἐσβῆναι*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 196ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.1-81.3**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεργόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι καλεῖσαντες ὥς ἐπλήρυσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περικομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ πνα λάβουιν, ἀπέκτεινον καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσθῆναι ἐμβαδάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πεντήκοντα ἀνδράς δίκην ὑποσχετὴν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἑόρων τὰ γιγνόμενα, διέφθορον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... κατέγνωσαν πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. αποδοκίμαζε τον πολεμικό σχεδιασμό του Περικλή.
- β. το 424 π.Χ. ως στρατηγός κατάφερε να σώσει την Αμφίπολη από την επίθεση των Σπαρτιατών.
- γ. χρησιμοποιεί λογικές μεθόδους, όπως τα εἰκότα, τα σημεῖα και τα τεκμήρια.
- δ. θεωρεῖ ότι η λογική και η τύχη αποτελούν αξίες στις οποίες μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- ε. γράφει στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την ετυμολογικά συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. περιπλέοντες	α. οφθαλμίατρος
2. ὀφθῶσιν	β. πλωτός
3. ἤγαγον	γ. παράλειψη
4. λάβουιν	δ. φθορά
5. ἀπέκτεινον	ε. απαγωγή
	ζ. περίληψη
	η. πατροκτόνος

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 197ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.3-81.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγχοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ γίγνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ζυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατήρ παιδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δέ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»
Μονάδες 30
2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. καταγόταν από αριστοκρατική οικογένεια και έλαβε λαμπρή μόρφωση.
- β. εξιστόρησε τα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου μέχρι το 404 π.Χ.
- γ. εντάσσει στο έργο του χρησμούς, φήμες, διαδόσεις, όπου δεν ήταν ο ίδιος αυτόπτης μάρτυρας.
- δ. θεωρεί ότι ο υπεύθυνος πολίτης διαθέτει μεταξύ άλλων μετριοπάθεια και ανθρωπιά.
- ε. διαιρεί το έτος σε θέρος (8 μήνες στρατιωτικών επιχειρήσεων) και χειμώνα (4 μήνες κατά τους οποίους τα αντίπαλα στρατεύματα αποσύρονται στις βάσεις τους).

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε μία **ομόρριξη** λέξη της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη: *ἐπείσθησαν, ἐώρων, ἐδύναντο, εἶναι, ἐκτείνοντο.*

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 198ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Αἰτικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πενήντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Ο Θουκυδίδης πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της Σπάρτης.
- β. Το πρότυπο του ηγέτη για τον ιστορικό το ενσαρκώνει ο Περικλής.
- γ. Η εξιστόρηση των γεγονότων από τον Θουκυδίδη γίνεται κατά θεματικές ενότητες.
- δ. Στο 1^ο βιβλίο της Ιστορίας του ο Θουκυδίδης εκθέτει μεταξύ άλλων και την ιστορική του μέθοδο.
- ε. Είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματα της Ιστορίας του Θουκυδίδη έχουν γραφεί μετά το 404 π.Χ.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριξη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *ευαίσθητος, άγνοια, άγχος, καταναλωτής, δόγμα.*

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 199ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Στο ἔργο του Θουκυδίδη

- α. η εξιστόρηση των γεγονότων διακόπτεται στο 411 π.Χ.
- β. οι δημηγορίες εκφράζουν τα κίνητρα και τους στόχους των ομιλητῶν αλλά δεν αποδίδουν τις ιδέες και το ἦθος τους.
- γ. εἶναι βέβαιο ὅτι ορισμένα τμήματά του ἔχουν γραφτεῖ μετά το 404 π.Χ.
- δ. η γλώσσα εἶναι η λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π.Χ.
- ε. η συσσώρευση αιτιολογικῶν προσδιορισμῶν φανερώνει την προσπάθεια του ιστορικοῦ να φωτίσει τα αἴτια τῶν γεγονότων.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε μία σύνθετη ομόρριζη λέξη της Νέας Ελληνικής: *λαβόντες, ἤγαγον, ἔπεισαν, ἐώρων, ἐδύναντο.*

Μονάδες 10

11582

ΘΕΜΑ 200ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.2-81.4

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή αλλά δεν συμφωνούσε με τις βασικές αρχές του πολεμικού του σχεδιασμού.
- β. υποστήριζε ότι η επέμβαση των θεών μπορεί να επηρεάσει τις ιστορικές εξελίξεις.
- γ. προβάλλει την πλεονεξία και τη φιλοτιμία ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο.
- δ. εξιστορεί τα γεγονότα του πολέμου κατά χρονολογική σειρά.
- ε. διαιρεί ο ίδιος την *Ιστορία* του σε οκτώ βιβλία.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριξη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **πρόσληψη, διαπαιδαγώγηση, αυτοπεποίθηση, αγχώδης, αναλώσιμος.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 201ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μᾶ νῆι ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ζυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ζυλλεγείς ιδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾧκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. εἶχε εξουικειωθεί με τη μέθοδο και την έκφραση των μεγάλων σοφιστών.
- β. πίστευε στη μεγάλη αξία του Περικλή και στην ορθότητα των βασικών αρχών του πολεμικού του σχεδιασμού.
- γ. ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Γοργίας.
- δ. ολοκλήρωσε την Ιστορία του με την καταγραφή των γεγονότων της Σικελικής εκστρατείας.
- ε. έγραψε στη λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5^{ου} αι. π.Χ.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: *Δράσαντες, ἐπικυρῶσαι, ἐνίκησαν, ἀφικομένης, εἶχον.*

Μονάδες 10

11584

ΘΕΜΑ 202ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71-72

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἴη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἡνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας συλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγινα. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ συλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. απέτυχε ως στρατηγός να σώσει την Αμφίπολη από τους Σπαρτιάτες.
- β. εξορίστηκε και για αυτόν τον λόγο δεν μπόρεσε να συνεχίσει την ιστορική του έρευνα.
- γ. πίστευε ότι η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της αθηναϊκής δύναμης.
- δ. παρά τις δυσκολίες κατόρθωσε να παραθέσει αυτολεξεί τους λόγους των πολιτικών κατά τη διάρκεια του πολέμου.
- ε. ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Πρόδικος από την Ηλεία.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ένα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *ζυγκαλέσαντες, λοιπόν, γένηται, κατέλαβον, ᾤκουν*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 203ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἡκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δράσαντες δὲ τοῦτο ... μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. εξορίστηκε από την Αθήνα εξαιτίας της αριστοκρατικής καταγωγής του.
- β. πίστευε ότι η λογική αποτελεί τη μόνη αξία, στην οποία μπορεί να στηριχτεί ο άνθρωπος.
- γ. προβάλλει τον ανθρώπινο παραλογισμό ως το μόνο κίνητρο για τον πόλεμο.
- δ. για την ανεύρεση της αλήθειας στηρίχτηκε μόνον στη μελέτη επίσημων κειμένων.
- ε. χρησιμοποιεί αρχαιότερους τύπους λέξεων, όπως *ὠφελία* αντί για *ὠφέλεια*.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μια **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: *διάλειμμα*, *δεξαμενή*, *φορείο*, *πρόληψη*, *ανακωχή*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 204ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 72-73**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγεὶς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾧκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὕστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων ... πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης στο κείμενό του	α. δεν κάνει χρήση σχημάτων λόγου (πάρισον, ομοιοτέλεuton).
	β. αποφεύγει τη συνεχή χρήση αντιθέσεων.
	γ. κάνει χρήση ετερόπτωτων προσδιορισμών και περίπλοκης σύνταξης.
2. Χαρακτηριστικά του υψηλού λογοτεχνικού ύφους του Θουκυδίδα δεν είναι	α. οι μακρές περίοδοι λόγου.
	β. οι σύντομες περίοδοι λόγου.
	γ. τα εντυπωσιακά ρητορικά σχήματα.
3. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές από τους αναγνώστες και τους μελετητές του	α. για την αμεροληψία του στην έκθεση των γεγονότων.
	β. για το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.
	γ. για τη λογοτεχνική πλαισίωση της ιστορίας.
4. Ο Θουκυδίδης διακόπτει την εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου	α. το έτος 404 π.Χ.
	β. το έτος 409 π.Χ.
	γ. το έτος 411 π.Χ.
5. Η εποχή που ο Θουκυδίδης συγγράφει το έργο του είναι	α. κατά τους Μηδικούς πολέμους.
	β. κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.
	γ. μετά τη μάχη στα Λεύκτρα.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με **διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: *νεωτερίζοντας, πράγματα, δήμω, αγοράν, παρακαλοῦντες*. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 205ο Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 72-73**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὗπερ οἱ πολλοὶ ὄκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ... ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης ως προς τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων	α. δεν ακολουθεί τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης των γεγονότων που χρησιμοποίησε ο Ελλάνικος ο Μυτιληναίος.
	β. εξιστορεί τα γεγονότα κατά χρονολογική σειρά.
	γ. εξιστορεί τα γεγονότα κατά θεματικές ενότητες.
2. Ο Θουκυδίδης διακόπτει την εξιστόρηση των γεγονότων του Πελοποννησιακού πολέμου	α. το έτος 404 π.Χ.
	β. το έτος 409 π.Χ.
	γ. το έτος 411 π.Χ.
3. Η γλώσσα του Θουκυδίδη είναι	α. η λεγόμενη «αρχαία αττική» του 5 ^{ου} αι. π.Χ.
	β. η λεγόμενη «νέα αττική».
	γ. η λεγόμενη «απλοποιημένη αττική».
4. Χαρακτηριστική γλωσσική ιδιομορφία του Θουκυδίδη είναι	α. η χρήση του τύπου της πρόθεσης <i>εἰς</i> αντί <i>ές</i> .
	β. η χρήση του τύπου της πρόθεσης <i>ζύν</i> αντί <i>σύν</i> .
	γ. το αρχαιότερο σύμπλεγμα <i>ττ</i> αντί <i>σσ</i> .
5. Ο Θουκυδίδης στο κείμενό του	α. δεν κάνει χρήση σχημάτων λόγου (πάρισον, ομοιοτέλεuton).
	β. αποφεύγει τη συνεχή χρήση αντιθέσεων.
	γ. κάνει χρήση ετερόπτωτων προσδιορισμών και περίπλοκης σύνταξης.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: *ἔπεισαν, πράγματα, μετέωρα, ξολλεγείς, παρακαλοῦντες*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 206ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71-72.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ζυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεον πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ζυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέμπουσι δὲ ... μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η εποχή που ο Θουκυδίδης συγγράφει το έργο του είναι	α. κατά τους Μηδικούς πολέμους.
	β. κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.
2. Ο Θουκυδίδης για τα γεγονότα της εποχής του Πελοποννησιακού πολέμου συμπεριέλαβε πληροφορίες	α. για όσα γεγονότα είχε προσωπική γνώση.
	β. για ό,τι νόμιζε ο ίδιος σωστό.
3. Οι δημηγορίες στο έργο του Θουκυδίδη	α. βρίσκονται σε αναντιστοιχία με τα μεγάλα γεγονότα του πολέμου.
	β. βρίσκονται σε αντιστοιχία μεταξύ τους με το σχήμα θέση - αντίθεση.
4. Στις δημηγορίες (παρουσίαση των απόψεων, δομή, επιχειρηματολογία)	α. φαίνεται και η ικανότητα του ιστορικού να αναλύει τα γεγονότα και το βάθος της σκέψης του.
	β. αναδεικνύονται οι συγκλίσεις των πολιτικών και στρατιωτικών θέσεων των ομιλητών.
5. Στην προσπάθεια του Θουκυδίδη για χρονολογική ακρίβεια στην έκθεση των γεγονότων	α. οι δυσκολίες ήταν μεγάλες.
	β. βοηθούσε το γεγονός ότι οι ελληνικές πόλεις-κράτη είχαν ενιαίο χρονολογικό σύστημα.

Μονάδες 10

3. **ελλιπής, ναυτικός, καθηγητής, πίστη, λήψη:** Για καθεμία από τις λέξεις της Νέας Ελληνικής που σας δίνονται, να γράψετε μια **ετυμολογικά συγγενή λέξη** από το κείμενο.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 207ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 71.2-72**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Πέρμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ζυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιαν. Ἐν δὲ ταύτῃ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβεων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ζυλλαγεῖς ἰδρῶθι, καὶ τὸν Ὑλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ἔβκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πέρμπουσι δὲ ... καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A	B
1. Για τον Θουκυδίδη το πρότυπο του ηγέτη ενσαρκώνει	α. ο Αλκιβιάδης.
	β. ο Λύσανδρος.
	γ. ο Περικλής.
2. Ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται από	α. ενδιαφέρον για το συμφέρον της πόλης.
	β. ανώτερο ήθος και ανθρωπιά.
	γ. όλα τα παραπάνω.
3. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη είναι	α. η εστίαση σε συγκεκριμένα γεγονότα.
	β. η τάση για γενίκευση.
	γ. η έμφαση στις λεπτομέρειες.
4. Η συγγραφή του έργου του Θουκυδίδη δεν χαρακτηρίζεται από	α. υποκειμενικότητα.
	β. ευκρίνεια.
	γ. αμεροληψία.
5. Χαρακτηριστικό του ύφους του Θουκυδίδη είναι η	α. η επιγραμματική διατύπωση.
	β. η χρήση απλών ρημάτων.
	γ. η τάση για απλούστευση.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία ομόρριξη λέξη της Νέας Ελληνικής, απλή ή σύνθετη, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *πεπραγμένων, καταπεφευγότας, επιστροφή, αφικομένης, μετέωρα.*

Μονάδες 10

11590

ΘΕΜΑ 208ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 71.2-72

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάζοντας ὥς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφυρότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται. Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὥς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Ἀθήνας. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθοῦσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβειν ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρόθη, καὶ τὸν Ὑλλαῶκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπὲρ οἱ πολλοὶ ᾔκουσιν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ... καὶ πρὸς τὴν ἡπειρον.»

Μονάδες 30

2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση ἀπὸ τὴ στήλη Β που συμπληρώνει ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Για τὴ συγγραφή τοῦ ἔργου τοῦ ο Θουκυδίδης χρησιμοποιεῖ	α. ἀποδείξεις καὶ ερευνητικὰ συμπεράσματα.
	β. εὐκαιρίες.
	γ. τὸ ἔργο παλαιότερων ιστορικών.
2. Στὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδη δίνονται ἀπαντήσεις γιὰ	α. τὶς ἀφορμὲς τοῦ πολέμου.
	β. τὰ βαθύτερα αἷτια τοῦ πολέμου.
	γ. ὅλα τὰ παραπάνω.
3. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Θουκυδίδη γιὰ τὴν κατανόηση τοῦ πολέμου ἐπικεντρώνεται	α. στὴν κοινωνικὴ ἀνθρωπολογία.
	β. στὴν πολιτικὴ ἱστορία.
	γ. στὴ στρατιωτικὴ ἱστορία.
4. Κατὰ τὴν ἀπόψη τοῦ Θουκυδίδη ἡ βαθύτερη αἷτια τοῦ πολέμου ἦταν	α. ἡ ηγεμονικὴ δύναμη τῆς Ἀθήνας.
	β. ἡ ἀνάπτυξη τῆς Σπάρτης.
	γ. ἡ στρατηγικὴ θέση τῆς Κέρκυρας.
5. Σύμφωνα με τὸν ἱστορικό, ἡ μόνη δύναμη στὴν ὁποία μπορεῖ νὰ στηριχθεῖ ὁ ἄνθρωπος εἶναι	α. οἱ θεοί.
	β. ἡ λογικὴ.
	γ. ἡ στρατιωτικὴ ὑπεροχή.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο που σας δίνεται μία ὁμόρριξη λέξη γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: *καταστροφικός, λαβίδα, πεποιθήση, σχέση, ἐκλεκτός.*

Μονάδες 10

11591

ΘΕΜΑ 209ο Θουκυδίδου *Τατορικά*, 3, 74

A. KEIMENO

Διαλυπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὐτῆς γίνεται καὶ νυκτὴ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύει καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ζυνεπελάβοντο βέλλουσai ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσai τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δεύλην ὀψίαν, δείσαντες οἱ ἄλλοι μὴ αὐτοβοαὶ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσκειν ἐπελθὼν καὶ σφῶς διαφθείρειν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ζυνοικίας, ὥπως μὴ ἢ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἄλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρήναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἐκότεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγεται, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ... ἐν φυλακῇ ἦσαν»
Μονάδες 30
2. Να αντιστοιχίσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση ἀπὸ τὴ στήλη Β που συμπληρᾶνει ορθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε	α. στον δῆμο Ἀλιμο τῆς Ἀττικῆς.
	β. στη Θράκη.
	γ. στη Βοιωτία.
2. Ο Θουκυδίδης ἦταν εξουκειωμένος με τὴν ἔκφραση καὶ τὴ μέθοδο	α. τῶν μεγάλων τραγικῶν.
	β. τοῦ ρήτορα Ἀντιφάντα.
	γ. τῶν σοφιστῶν Πρόδικου καὶ Γοργία.
3. Ἡ οικογένεια τοῦ Θουκυδίδου συνδεόταν παραδοσιακά	α. με τοὺς δημοκρατικούς.
	β. με τοὺς ὀλιγαρχικούς.
	γ. με τοὺς ἀριστοκρατικούς.
4. Ο Θουκυδίδης ὡς στρατηγὸς ηγήθηκε τῶν Ἀθηναίων	α. στὴ ναυμαχία στοὺς Αἰγὸς Ποταμούς.
	β. στὴ μάχη τῆς Ἀμφίπολης.
	γ. στὴ ναυμαχία τῶν Ἀργινουσῶν.
5. Τὸ ἔργο τοῦ Θουκυδίδου	α. ολοκληρώθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο.
	β. διακόπηκε στὸ 414 π.Χ.
	γ. τὸ ολοκλήρωσε ὁ Ξενοφώντας.

Μονάδες 10

3. **Ἐλλειμμα, βέλος, δευλός, εμπρηστής, λαθραίος:** Για καθεμία ἀπὸ τις λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς που σας δίνονται, να γράψετε μιὰ ετυμολογικά συγγενῆ λέξη ἀπὸ τὸ κείμενο.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 210ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 73-74.2**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Τῇ δ' ὕστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι. Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίγνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δεΐλην ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾷσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δ' ὕστεραία ... ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον.»

Μονάδες 30

11592

2. Να καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Ο πολεμικός σχεδιασμός του Περικλή περιλαμβάνει	α. άμυνα στη θάλασσα, επίθεση στην ξηρά.
	β. άμυνα στην ξηρά, επίθεση στη θάλασσα.
2. Το ιστορικό έργο του Θουκυδίδη	α. ολοκληρώθηκε.
	β. έμεινε ημιτελές.
3. Κατά τον Θουκυδίδη η βαθύτερη αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν	α. η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της αθηναϊκής δύναμης.
	β. η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της σπαρτιατικής δύναμης.
4. Κατά τον Θουκυδίδη η τύχη είναι	α. υπερφυσική δύναμη.
	β. εξελίξεις που δεν μπορεί να τις προβλέψει ο άνθρωπος.
5. Βασικό χαρακτηριστικό της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδη αποτελεί	α. η τάση για γενίκευση.
	β. η τάση για απλούστευση.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με **διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: *παρακαλοῦντες, δῆμος, κρατήσκειν, ἀγορᾶς, ξυνοικίας*. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμός, γένος, έγκλιση, χρόνο).

Μονάδες 10

11593

ΘΕΜΑ 211ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 75.1-75.4.1

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ζύμβασιν τε ἐπρασσε καὶ πείθει ὥστε συγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἶκεν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλείεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσάν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψεν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκαῖνοι μὴ ἐς τὰς Αἰθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ... Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλείεσθαι»

Μονάδες 30

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης

- α. ανήκε στην πολιτική παράταξη των δημοκρατικών.
- β. περιέγραψε τον λοιμό με βάση και την προσωπική του εμπειρία.
- γ. με την εξορία του από την Αθήνα στερήθηκε πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την πολιτική ζωή της πόλης.
- δ. θεωρεί ότι η ανάδειξη της Αθήνας σε ηγεμονική δύναμη οδήγησε στον πόλεμο.
- ε. καταγράφει τον Πελοποννησιακό πόλεμο από την αρχή ως το τέλος του.

Μονάδες 10

3. Να αντιστοιχίσετε καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά** συγγενή της νεοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Β περισσεύουν.

A	B
1. στρατηγός	α. στάση
2. ζύμβασιν	β. συμβολικός
3. νομίζειν	γ. προθυμία
4. προστάται	δ. βασιικός
5. παρεμβεῖτο	ε. σύναξη
	ζ. προνόμιο
	η. μυθολογία

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 212ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 75.2-75.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράζας ἐμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἱ ἐναντίοι, Ἰσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιὲς διανοοιμένων τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὅρωντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησιν τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι ... οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων.»

Μονάδες 30

2. Να καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθὰ τὸ νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε ἀπὸ πλούσια	α. δημοκρατικὴ οἰκογένεια. β. αριστοκρατικὴ οἰκογένεια.
2. Μετὰ τὴ στρατιωτικὴ ἀποτυχία στὴν Ἀμφίπολη ὁ Θουκυδίδης	α. ἐπέστρεψε στὴν Ἀθήνα. β. ἐξορίστηκε.
3. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ να στηριχτεῖ μόνον	α. στὴν τύχη. β. στὴ λογικὴ.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη ὁ υπεύθυνος πολίτης οφείλει να δείχνει	α. μετριοπάθεια καὶ ἀνώτερο ἦθος. β. πλεονεξία καὶ φιλοτιμία.
5. Ο Θουκυδίδης μορφώθηκε με τὴν ἀναθεωρητικὴ ὁρμὴ καὶ τὴ ρητορικὴ δεινότητα	α. τοῦ Σωκράτη. β. τῶν σοφιστῶν.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριζη λέξη** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλὴ ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμίαν ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: ἀποπλεύσεσθαι, πληρώσαντες, ἀνίστη, ἐκώλυσε, διακομίζει.

Μονάδες 10

11595

ΘΕΜΑ 213ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 75.2-75.5

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράζας ἐμελλεν ἀποπλεύσασθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσάν τι ἐν κινήσει εἶσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμμεν. Καὶ ὁ μὲν ζυγεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκείνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερὸν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ἀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὥς οὐδὲν αὐτῶν ὑγῆς διανοοιμένον τῇ τοῦ μὴ ζυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκόλυσε, διῆρθευραν ἄν. Ὅρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γινόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκάνται καὶ γήγνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησί τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακαομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἥραιου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκαῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ... ἐκαῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρεις φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης ἔλαβε λαμπρή μὀρφωση με δασκάλους	α. την αμεροληψία και το βάθος του προβληματισμού του.
2. Κατὰ τον Θουκυδίδη δεν επεμβαίνουν στις ιστορικές εξελίξεις	β. τον φιλόσοφο Αναξαγόρα και τον ρήτορα Αντιφώντα.
3. Σε αρκετά σημεία του έργου του ο Θουκυδίδης προβάλλει ως βασικά κίνητρα για τον πόλεμο	γ. την πλεονεξία και τη φιλοτιμία.
4. Ο Θουκυδίδης ακολούθησε τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης που χρησιμοποίησε	δ. ο Ηρόδοτος.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές για	ε. ο Ελλάνικος ο Μυτιληναῖος.
	ζ. οι θεοί ή η τύχη.
	η. τον ιατρό Ιπποκράτη και τον πολιτικό Περικλή.
	θ. την απλότητα του ύφους του.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, απλό ή σύνθετο: *ἐμελλεν*, *καταλιπεῖν*, *δείσαντες*, *διανοοιμένον*, *γήγνονται*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 214ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 74.3-75.4.1**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναὺς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν. Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ζυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰσιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναὺς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὣσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ζυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναὺς Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιννομένη ἡμέρᾳ ... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι·»

Μονάδες 30

11596

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρεις φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Βαθύτερη αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου είναι κατά τον Θουκυδίδη	α. η πλεονεξία και η φιλοτιμία των δημαγωγών.
2. Το πρότυπο του ηγέτη που ενσαρκώνει ο Περικλής χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων	β. η οικονομική και στρατιωτική ανάπτυξη της Αθήνας.
3. Ο υπεύθυνος πολίτης χαρακτηρίζεται και	γ. από πολιτική οξυδέρκεια και πολιτικό θάρρος.
4. Η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι κατά τον Θουκυδίδη	δ. η δύναμη.
5. Το ιστορικό έργο του Θουκυδίδη χαρακτηρίζεται	ε. η λογική.
	ζ. από τη χρήση της σύνεσης και της λογικής.
	η. από αμεροληψία στην έκθεση των γεγονότων.
	θ. από την απλότητα του ύφους.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με **διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο αρχαίο κείμενο: *φυλακῇ, δήμου, προστάται, κινήσει, ξυνεχώρησεν*. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 215ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.1-81.3**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίον ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ἀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Αἰτικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ὡς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσθῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πενήκοντα ἀνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς εἶδον τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλαῖντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς ... εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για τη συγκρότηση ενός ισχυροῦ στρατιωτικῶ κράτους κατὰ τον Θουκυδίδη ἦταν	α. ἡ κυριαρχία στη στεριά.
	β. ἡ κυριαρχία στη θάλασσα.
2. Εἶναι βέβαιο ὅτι ο Θουκυδίδης	α. ἐζησε ἕως το τέλος του πολέμου.
	β. πέθανε πριν το τέλος του πολέμου.
3. Η προσπάθεια του Θουκυδίδη για κριτική ἀπόδειξη των θέσεών του θυμίζει έντονα	α. τὴν επιχειρηματολογία των σοφιστῶν.
	β. τὴν επιχειρηματολογία των ρητόρων.
4. Οἱ Αθηναῖοι ἐξόρισαν τον Θουκυδίδη, διότι	α. δεν μπόρεσε να σώσει τὴν Ἀμφίπολη.
	β. ἀκολούθησε τον Ἀγησίλαο σε στρατιωτικὲς επιχειρήσεις.
5. Δεν εἶναι ορθό να χαρακτηρίζουμε τον Θουκυδίδη	α. ρεαλιστή.
	β. ἀπαισιώδοξο.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ἓνα ομόρριζο ουσιαστικό της Νέας Ελληνικής, ἀπλῶ ἢ σύνθετο: ἐκομίζοντο, ἀφθῶσιν, ἤγαγον, κατέγνωσαν, ἀπήγχοντο.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 216ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.1-81.3**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερνεγκόντες τὸν Λευκαδίῳ ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ἀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλευούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι καλεῖσάντας ὥς ἐπλήρυσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧ περικυκλίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσθῆναι ἐκφυβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὥς πενήκοντα ἀνδράς δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέσθησαν, ὥς ἐόρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῇ ἱερᾷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... κατέγνωσαν πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Κατὰ τον Θουκυδίδη, ἡ βαθύτερη αἰτία τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἦταν	α. ἡ στρατιωτικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς Αθῆνας.
	β. ἡ στρατιωτικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς Σπάρτης.
2. Ἡ επικέντρωση τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ Θουκυδίδη γίνεται	α. στὴ στρατιωτικὴ ἱστορία.
	β. στὴν πολιτικὴ ἱστορία.
3. Ὁ πατέρας τοῦ Θουκυδίδη εἶχε οἰκογενειακοὺς δεσμούς	α. με τὸν βασιλιά τῆς Θράκης.
	β. με τὸν βασιλιά τῆς Μακεδονίας.
4. Ἡ ἐξιστόρηση τῶν γεγονότων τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἀπὸ τον Θουκυδίδη σταματᾷ	α. τὸ 411 π.Χ.
	β. τὸ 413 π.Χ.
5. Ὁ Θουκυδίδης θαυμάστηκε σὲ ὅλες τὶς ἐποχές	α. γιὰ τὴν ἀμερόληψία τοῦ.
	β. γιὰ τὴν καθαρότητα τῶν νοημάτων.

Μονάδες 10

3. Για καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου, νὰ γράψετε ἓνα ομόρριζο ουσιαστικὸ τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλὸ ἢ σύνθετο: προσπλευούσας, λάβοιεν, ἐπεισαν, ἐσθῆναι, ἱκετῶν.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 217ο Θουκυδίδου Τστορία, 3, 81.3-81.5**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὥς ἐόραον τὰ γιγνώμενα, διέφθαρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων πινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὥς ἑκαστοι ἐδόναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ὡς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔντεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων· πῶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ γήνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἐτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δὲ τινες καὶ περιουικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»
Μονάδες 30
2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε νὰ συμπληρώνεται ὀρθά τὸ νόημά τῆς.

A	B
1. Οἱ δημηγορίες ἦταν λόγοι ποὺ ἐκφωνήθηκαν	α. κατὰ τὴ διάρκεια τῶν πολεμικῶν επιχειρήσεων.
	β. μετὰ τὸ τέλος τῶν πολεμικῶν επιχειρήσεων.
2. Στὴν ἐποχὴ τοῦ Θουκυδίδη οἱ ἐλληνικὲς πόλεις-κράτη	α. εἶχαν κοινὲς ὀνομασίες γιὰ τοὺς μῆνες τοῦ σεληνιακοῦ ἐτους.
	β. εἶχαν διαφορετικὲς ὀνομασίες γιὰ τοὺς μῆνες τοῦ σεληνιακοῦ ἐτους.
3. Ἡ διαιρέση τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδη σὲ 8 βιβλία	α. εἶναι μεταγενέστερη.
	β. ἐγίνε ἀπὸ τὸν ἴδιο.
4. Κατὰ τὸν Θουκυδίδη οἱ θεοὶ	α. ἐπεμβαίνουν στὶς ἱστορικὲς ἐξελίξεις.
	β. δὲν ἐπεμβαίνουν στὶς ἱστορικὲς ἐξελίξεις.
5. Ὁ Θουκυδίδης θέτει ὡς χρονικὸ σημεῖο ἐκρηξῆς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου	α. τὴν εἰσβολὴ τῶν Θηβαίων στὶς Πλαταιάς.
	β. τὴν ἐπίθεση τῶν Σπαρτιατῶν στὶς ἐπαρχίες τῆς Ἀθήνας.

Μονάδες 10

3. Να βρεῖτε στὸ κείμενο ποὺ σας δίνεται μία ετυμολογικὰ συγγενὴ λέξη γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τῆς Νέας Ελληνικῆς: ὄραμα, ἀναλιώσιμος, ἀφιξη, ἀπροσδόκητος, βῆμα.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 218ο Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Αἰτικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἡγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα, ἐν ὧσιν περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσθῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... πάντων θάνατον.»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ὀρθὰ το νόημά της.

A	B
1. Η πορεία σκέψης του Θουκυδίδη είναι	α. από το συγκεκριμένο στο γενικό. β. από το γενικό στο συγκεκριμένο.
2. Ο Θουκυδίδης διαιρεί το έτος	α. σε θέρος (8 μήνες) και σε χειμῶνα (4 μήνες). β. σε θέρος (4 μήνες) και σε χειμῶνα (8 μήνες).
3. Για τον Θουκυδίδη τα βασικά κίνητρα για τον πόλεμο είναι	α. η φιλαρχία και η αγάπη για την πατρίδα. β. η πλεονεξία και η φιλοτιμία.
4. Χαρακτηριστικά του έργου του Θουκυδίδη είναι	α. οι ετερόπρωτοι προσδιορισμοί και ο μακροπερίοδος λόγος. β. οι ομοιόπρωτοι προσδιορισμοί και ο μικροπερίοδος λόγος.
5. Ο Θουκυδίδης έλαβε σπουδαία μόρφωση με δασκάλους	α. τον φιλόσοφο Αναξαγόρα και τον ρήτορα Αντιφῶντα. β. τον φιλόσοφο Αναξίμανδρο και τον ρήτορα Αντισθένη.

Μονάδες 10

3. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριξη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **αναίσθητος, άξονας, διακομιδή, κατάχρηση, άγνοια.**

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 219ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ὥς ἐπλήρυσαν ἐς τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα, ἐν ᾧσιν περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πενήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέσθησαν, ὥς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὥς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἐπτά, ὥς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθانون δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνικὴ τὸ ἀπόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε νὰ συμπληρῶνεται ὀρθά τὸ νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης πίστευε ὅτι ἡ τύχη εἶναι	α. ἀπρόβλεπτες συγκυρίες.
	β. υπερφυσικὴ δύναμη.
2. Ἡ οικογενειακὴ παράδοση τοῦ Θουκυδίδη συνδεόταν	α. με τοὺς ἀριστοκρατικούς.
	β. με τοὺς δημοκρατικούς.
3. Για τὸν Θουκυδίδη ἡ μόνη ἀξία στὴν ὁποία μπορεῖ νὰ στηριχτεῖ ὁ ἄνθρωπος εἶναι	α. ἡ ἠθικὴ.
	β. ἡ λογικὴ.
4. Ο Θουκυδίδης ἀκολούθησε τὸν τρόπο χρονολογικῆς σύνθεσης	α. τοῦ Θαλῆ τοῦ Μιλήσιου.
	β. τοῦ Ελλάνικου τοῦ Μυτιληναίου.
5. Ἡ ὀρθότητά της ἀποφῆς τοῦ Περικλή γιὰ αὐτοκυριαρχία πολιτικών καὶ πολιτῶν ἀποδεικνύεται	α. στὴν ἐκστρατεία στὴ Σικελία.
	β. στὴ ναυμαχία στοὺς Αἰγὸς Ποταμούς.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε μία **ομόρριξη λέξη** τῆς Νέας Ελληνικῆς, ἀπλὴ ἢ σύνθετη, γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *ἤγαγον*, *περιεκομίζοντο*, *ἐσβῆναι*, *ἐώρων*, *ἀνηλοῦντο*.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 220ο Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 81.2-81.4**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαῖκὸν λιμένα, ἐν ᾧσιν περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἐπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἥραιόν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πενήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἐπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο. Ἡμέρας τε ἑπτὰ, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἐξήκοντα ναυσὶ παρέμεινε, Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευσαν, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν, ἀπέθανον δὲ τινες καὶ ἰδίας ἐχθρας ἔνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων·

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν ... ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων»

Μονάδες 30

2. Να συνδέσετε καθεμία ἀπὸ τις φράσεις τῆς στήλης Α με μία φράση τῆς στήλης Β ὥστε να συμπληρώνεται ορθὰ το νόημά της.

A	B
1. Ο Θουκυδίδης εξιστορεῖ τα γεγονότα	α. κατὰ χρονολογικὴ σειρά. β. κατὰ θεματικὴ ἐνότητα.
2. Το ἔργο του Θουκυδίδη γιὰ τον Πελοποννησιακὸ πόλεμο	α. ἐμείνε ἡμιτελές. β. εἶναι ολοκληρωμένο.
3. Ο Θουκυδίδης ἀπέτυχε νὰ ἀντιμετωπίσει τοὺς Σπαρτιάτες	α. στὶς Ἀργινούσες. β. στὴν Ἀμφίπολη.
4. Ἡ γλῶσσα τοῦ Θουκυδίδη εἶναι	α. ἡ «ἀρχαία αττικὴ» τοῦ 5 ^{ου} αἰ. π.Χ. β. ἡ «ἀπλοποιημένη αττικὴ».
5. Ἡ οικογενειακὴ παράδοση τοῦ Θουκυδίδη συνδεόταν	α. με τοὺς ἀριστοκρατικούς. β. με τοὺς δημοκρατικούς.

Μονάδες 10

3. Να γράψετε ἓνα σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικὸ τῆς Νέας Ελληνικῆς, γιὰ καθεμίαν ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου: *αἰσθόμενοι*, *λαβόντες*, *ὑποσχεῖν*, *κατέγνωσαν*, *ἐπιφέροντες*.

Μονάδες 10